

Glavilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Tega 35 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posla-
mečna števila 1 Din. — V inostranstvu dela vsake drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

Izključno vane urede ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo v uredništvo „Domoljuba“, naročnika,
reklamacije in inserati pa v uredništvo „Domoljuba“ v Ljubljani, Koparjeva ulica šte. 6.

Pred odločilno bitko.

V nedeljo bo za Slovenijo zopet izredno važen dan. Slovenski volivci bodo zopet korakali k volivnim skrinjicam, da povedo, kaj mislijo o svojem slovenskem programu. Ni si treba danes glave razbijati, kakšno sodbo bodo izrekli slovenski volivci. Vsa Slovenija se je zopet dvignila, po vsej slovenski zemlji se razlega samo en glas: Proč s centralizmom! Mi hočemo slovensko zakonodajno avtonomijo. Mi hočemo na svoji zemlji sami sebi gospodariti in tisoči in desettisoči bodo 23. januarja takogovorili in metali svoje kroglice v skrinjico SLS, ki je od vsega začetka ta slovenski program oznanjala, visoko držala in se z vso odločnostjo zanj berila.

Ali bi mogel slovenski človek ta dan samega sebe zatčiti in iti v boj proti svojim lastnim življenjskim potrebam in koristim? Ali ne bi tega storil, če bi šel s strankami, ki so ustvarile te neznošne politične in gospodarske razmere pri nas? Za stranke, ki so vse izročile belgrajskemu centralizmu, ki so to izmозgavanje in obremenjevanje našega ljudstva podpirale, ki so se ponižno in vdano klanjale vsemu, kar je bilo nam in našim potrebam nasprotno ali neprijazno?

Ali naj dajo svoj glas strankam, ki ne priznava o nam Slovincem, da bi v tej državi živeli svoje skupno politično življenje, kakor je bila to želja naših najboljših ljudi in vsega slovenskega ljudstva? Ali naj oddajo glas ljudem, ki nočejo nam priznati niti toliko pravice, kolikor smo jih imeli v nekdanjih naših deželnih zborih,

ki so toliko storili za gospodarski preporod naše dežele?

Ne in tisočkrat ne, se bo glasil klic slovenskega človeka prihodnjo nedeljo po slovenski zemlji. Vsi naši preizkušeni borci bodo ta dan ponavljali ta klic in metali svoje kroglice v skrinjico SLS. Ti veterani slovenske in krščanske misli, ki so že toliko volivnih bitk slavno izvojevali za našo Slovensko ljudsko stranko, bodo potegnili za seboj mlade, potegnili bodo za seboj vse dobre hoteče, pa premalo odločne, in vsi ti se bodo strnili v eno samo mogočno armado, ki bo prihodnjo nedeljo bojevala veliki politični boj proti vsem slovenskim sovražnikom. Ne samo bojevala boj, ampak tudi zmagonosno dobojevala.

Zato na delo! Vse sile se naj razgibljejo! Vse ruke naj zagrabijo za delo! Vseh naj bo ena sama korajžna volja: Mi hočemo veličastno zmago pravični slovenski ljudski etari, zato jo bomo tudi složno in korajžno dobojevali.

Tako bodi in tako bo!

Zadnja važna navodila.

V osemletni vojni zoper centralizem in za oamozvojitvev slovenskega ljudstva pride to nedeljo zopet do izredno važne bitke.

Gre za to, da dobimo v tem boju zoper centralizem novega močnega zaveznika.

Gre za to, da v deželnem zboru dobimo pametnega in poštenega gospodarskega delavca, ki bo videl naše potrebe in jih z vsemi močmi skušal zdraviti.

Gre za to, da v našem javnem življenju vedno bolj potiskamo v stran ljudi, ki jim je javno življenje samo dobra kupčija za strankarske in osebnе interese, kar sta posebno v zadnjem času v velikem obsegu delali dve na bolj koruptni slovenski stranki: žerjavovska in radičevska.

★

Zato pa:

V nedeljo vsi na volišče! Zaupniki naj si ogledajo vse mlačneže ter skrbе, da jih gotovo pripeljejo k volivnim skrinjicam. Ne odnehaite. Starim ljudem in takim, ki težko hodijo, preskrbite vozove. Nobena naša kroglica ne sme ostati v komisarjevi vrečici!

★

Volitve se vrše od 7 zjutraj do 6 zvečer. Kdor pride po 6, ne more več vstopiti. Volite kolikor mogoče vsi že v dopoldanskih urah, najboljšie takoj po cerkvenem opraviu. Popoldne pa poiščite mlačneže ter jih prepričajte: kdor se ne udeleži volitev, pomaga centralizmu.

★

Ne pozabite vsakogar poučiti, da je naša skrinjica prva, le v kamniškem okraju in v mestu Mariboru je druga, v mestu Ljubljani pa tretja.

★

Nasprotniki bodo razširjali gorostasne laži, prav tako kakor zadnjič, ko so si iz-

PRVA

je naša skrinjica.
Le v Kamniškem
okraju in v mestu
Maribor je
DRUGA,
v mestu Ljubljani
pa tretja.

mislili brzojavko sv. očeta oziroma njegovega tajnika, da je sv. oče prepovedal duhovnikom kandidirati. Samostojneži lažejo: da bodo v Sloveniji vse davke odpravili, da bo vsaka občina 1. aprila(1) dobila državno podporo pol milijona dinarjev, kakor so svoj čas n. pr. lagali, da so za avtonomijo, pa so glasovali za centralizem.

★

Po volitvah takoj telefonično ali brzojavno poročajte uredništvu »Slovenca«, Ljubljana, kakšne so številke.

Obdržite dobro voljo in disciplino! Kjer je veselje in red, tam je zmaga! Centralizem mora zopet dobiti udarec, ki ga bo do smrti bodel in bolet.

V skrajnem obupu.

(Zabavna brošura.)

Tako slabo se Puceljevim radičevcem menda še ni godilo kot pri teh volitvah. Dosedanji najboljši njihovi pristaši se naravnost sramujejo, da bi se priznali kot radičevce in se najraje izognejo: jaz nisem nič in ne grem volit.

Radičevski voditelji se tega temeljito zavedajo. Da bi vsaj malo rešili, so v zadnjem tednu v najhujšem obupu izdali brošuro. V tej so proti SLS nakupičili tako zmedene in naravnost pravljicne laži, da se vidi: izgubili so glavo. Se lagati ne znajo tako, da bi vsaj za en teden držalo.

★

Le pogledjte!

1. V brošuri hvalijo SLS, ko je gospodarila v starem deželnem zboru. Branijo dr. Sušteršiča, češ, da ga je SLS vrgla, pregnala iz domovine in ga ni pustila nazaj, dokler se ga ni usmilil g. Pucelj.

Iste vrste ljudje, ki so pisali to brošuro, pa so v »Kmetiskem listu« pisali dne 22. januarja 1920 to-le:

Govoril sem, pa trdim še danes, da je SLS popolnoma ista, kot je bila, le s to razliko, da je izgubila dr. Sušteršiča, ki je pa pobegnil in ga ni stranka vrgla. (To je pisal g. Majcen, eden izmed voditeljev samostojne kmetijske stranke.)

In zopet je pisal »Kmetiški list« dne 25. novembra 1920:

»Zakaj je SLS za avtonomijo? Edino zato, ker se boji za nadvlado. V Sloveniji imajo klerikalec večino, medtem ko so v Beogradu v manjšini. Da bi kljub temu ostali na vladi in gladili pot Sušteršiču in Korlunu, hočejo avtonomijo, da bi mogli neomejeno vladati in pripraviti vojsko za Sušteršiča in Korluna. — In dalje v isti številki: »Domoljub našteva celo vrsto dobrot, ki jih je prinesla SLS takrat, ko je imela vso moč na Kranjskem v svojih rokah, to je takrat, ko je bil absoluten vladar in strahovalec na Kranjskem dr. Sušteršič. S temi hvalospevi pripravlja Domoljub dr. Sušteršiču pot za vrnitev. Tako propagando vodi v Domoljubu Sušteršičevi agentje. Med kmetiskim prebivalstvom je malo takih zaručancev, ki bi si še želeli nazaj vlado te jare gospode.«

Ljudje božji, zdaj pa primerjajte brošuro in »Kmetiški list«, ki ju pišejo isti

2

V nedeljo 23. t. m. vsi na volišče!

Ljudje. V brošuri hvalijo Sušteršiča in delo SLS v deželnem zboru, v »Kmetiskem listu« ga proklinjajo ter pravijo, da je med kmeti malo takih zaručancev, ki bi želeli nazaj vlado SLS v deželnem zboru.

V brošuri pravijo, da je SLS Sušteršiča pregnala in ga ni pustila nazaj, dokler se ga ni usmilil g. Pucelj, v »Kmetiskem listu« pa isti ljudje trdijo, da je »Domoljub« (to-rej SLS) pripravil vrnitev dr. Sušteršiču.

Zdaj se pa spoznajte v teh zmedenih lažeh! In take zmedene modrijane, ki so že za laganje preomejeni, boste volili v deželni zbor! Ni čuda, da se puceljevcev danes že vsak sramuje.

★

Dalje trdi brošura, da je SLS zapravlila avtonomijo. In vendar je SLS glasovala dne 29. junija 1921 zoper vidovdansko ustavo, s katero je bil uveden centralizem, samostojneži pa so glasovali za centralizem. Zdaj se pa spoznaj iz brošure, če moreš!

★

Brošura trdi, da je do leta 1921. dr. Korošec podpisal celo vrsto centralističnih odredb. Ne našteje pa nobene. Veste, ljubi gospodje, stvar je taka: ljudem, katerim se je že ponovno dokazala laž, kot se je vam, se ne verjame, dokler natančno ne dokažejo svojih trditev. In vi niste niti enega dokaza prinesli za zgorajšnjo trditev.

★

Brošura navaia neke iztrgane odstavke iz »Slovenca« iz l. 1919., kateri naj bi bili dokaz, da je SLS bila v začetku cen-

Z gorjačami in revolverji na dr. Natlačena.

Kaj je žerjavovska stranka, je pri nas vsak otrok na jasnem. V Avstriji so se vezali z zagrizenim sovražnikom Slovencev baronom Heinom, da so mogli izmogočavati slovenskega kmeta, dokler ni tega liberalno-nemškega bloka razbila SLS. Po vojski so nas izdali velesrbom ter nas z vidovdansko ustavo uklenili v verige centralizma, pri čemer krvavi Slovenija iz tisočerih ran. Med tem so žerjavovci ropali državne in bančne kase, kar je danes s fotografijami iz knjig propadle Slovenske banke jasno dokazano. Da bi slovensko ljudstvo lažje strahovali, so ustanovili in iz naropane denarja plačevali ubijalske bande.

Da trezno, pošteno in verno slovensko ljudstvo tako propadlo stranko ogorčeno odklanja, je samoobsebi umevno. Danes se poštene žerjavovci, kolikor jih je, očitno sramujejo svoje stranke.

Da so žerjavovci radi tega pobesneli in hočejo zato z nasiljem in razbojništvom zopet prodreti s svojo voljo ter spraviti slovensko ljudstvo v novo suženjstvo, smo pri njih tega vajeni.

Tudi pri teh volitvah so zadnjo nedeljo to poskusili na Rakeku, kjer je imel shod naš kandidat dr. Natlačena.

Žerjavovci so najeli nekaj svojih ljudi, med katerimi so bili nekateri bivši orju-

tralistična. Ali veste, ljubi pisarji, tisto zgodbo, ko je nekdo naravnost iz svetega pisma dokazal, da ni Boga. Tako-le je dokazal: V sv. pismu stoji stavek: »Ni Boga.« Ko so šli začudenim poslušalci gledat v sv. pismo, so res našli ta stavek, ki pa se je v celoti glasil tako-le: »Norec pravi, da ni Boga.« Mož je vzel samo zadnji dve besedi in je čisto po radičevsko iz sv. pisma dokazal, da ni Boga.

★

Ta slavna radičevska brošura koncem koncev našteva Puceljeve »drobtine«. Previdno se pa izogne, da smo za te drobtine, ki so znašale par milijonov dinarjev, morali Slovenci samo lani ko leto plačati 43 milijonov davka več kot prejšnje leto in da bo v tem letu pri teh davkih ostalo, čim so se za Hrvaško znižali. Prejeli smo drobtinice, dajati pa moramo velike hlebe.

★

Končno brošura zabrusi žerjavovcem pod nos, da so prejeli od Slavenske banke toliko in toliko milijonov. Pozabi pa povedati, da so vprav samostojni voditelji prejeli od istega dr. Žerjava, ki je dobil denar od Slavenske banke v »kulturne namene«, zelo velike vsote zato, da ustanove kmetijsko stranko in s tem razbijejo SLS.

★

Tako so si radičevski voditelji v brošuri s štiriperesno deteljico na naslovni strani napisali za te volitve sebi primerna parole.

Za pogreb bomo že mi poskrbeli prihodnjo nedeljo.

naši z Vrhnike, Logatca in Rakeka, da dr. Natlačena napadejo, ga store neškodljivega, nato pa da bi šli v društveno dvorano, kjer bi otvorili in vodili žerjavovski shod.

Naši ljudje pa so bili na straži. In res, ko se je pripeljal dr. Natlačen z vozom iz Starega trga na Rakek, je iz gruč, ki je stala blizu Ljudskega doma, skočil za vozom neki človek s težko planinsko palico ter z vso silo zamahnil po glavi dr. Natlačena. V tistem trenutku pa je skočil k napadalcu eden naših fantov, udarec prestrekel, izvil napadalcu gorjačo iz rok ter ga pošteno našeskal.

Dr. Natlačen se je nato odpeljal na shod v društveno dvorano, ki so jo do zadnjega kotička zasedli naši ljudje. Vsi so navdušeno pozdravljali dr. Natlačena in se je vršil tako veličasten shod, kakršnega Rakek ni še kmalu videl.

Zunaj pa so žerjavovski banditi začeli bitko z našimi ljudmi. Neki žerjavovec je streljal iz revolverja, pa k sreči ni nikogar zadel — vršilo se je to zvečer od 6 do 7. V to bitko so posegli orožniki, ki so par žerjavovskih pretepačev aretirali. Gorjačo, s katero je hotel žerjavovec pobiti dr. Natlačena, je fant, ki je udarec prečel, slovesno podaril dr. Natlačenu na spomin.

★

Sedaj pa par besedi.

Kateri pošten človek more še iti s stranko, ki še vedno hoče z gorjačami, revolverji in ubijalskimi bandami strahovati slovensko ljudstvo, ker se le-to neče uklo-niti centralizmu ter neizprosno zahteva svojih pravic.

Kateri pošten človek bo še bral ali celo naročal njihove časopise, ki z vso besnostjo in satansko zlobnostjo hujskajo na poboje. Zakaj da so rakeški žerjavovci hoteli pobiti dr. Natlačena, so dobili pouk v »Jutru«, ki je vprav ta teden in še v ne-deljo s strahotnimi lažmi ter naravnost divjaško pisavo hujskalo zoper dr. Natla-čena. Ali državni pravdnik n'č ne vidi, svoje bandite k poboju in pokolju? Sedaj kako žerjavovski tisk naravnost pozivlje bodo nosili težke posledice tega bandit-stva žerjavovske žrtve na Rakeku, prvi in glavni krivci, ki pišejo v »Jutro« krvave članke, pa bodo mirno še nadalje za mizo, s cigareto v ustih hujskali svoje ljudi na pobjo in pokolji. Ali ne tirja najbolj pri-rativna pravica, da nečjo glavno kazen ti krvavi vitezi, ki hujskajo po »Jutru«?

★

Nam je sedaj ta žerjavovski tolovaj-ski napad na dr. Natlačena zelo koristil. Trezni liberalci so v nedeljo naredil svoj sklep: s tako bando nikamor! Naši ljudje so dobili toliko ognja in navdušenja, da bo v nedeljo vse do zadnjega na volišču. Nam to trenutno koristi, a vprašamo se: kam bomo prišli, če se bo tudi pri nas o javnih vprašanjih obravnavalo z gorjačo in revolverji? In bo končno imel tisti glav-no besedo, ki bo imel večjo in bolj cko-vano gorjačo ter več revolverjev? Ali naj naše državne posle, gospodarstvo in poli-tiko vodijo banditi ali poštene ljudje?

Moj odgovor.

Blagorodnemu kandidatu SKS Sarjev, g. Stanislavu Vrhovcu iz Vrhovce pri Ljubljani.

Kandidati in agitatorji samostojnežev imajo nek seznam drobtin, ki jih je gos-pod Pucelj ka časa svojega ministrovanja delil raznim organizacijam, ki so v rokah SKS Sarjev. Sedaj mi naši zaupniki iz ljubljanske okoličnice poročajo, da ozna-njuje po ljubljanski okoličnici kandidat SKS Sarjev, g. St. Vrhovec, da sem bil teh Puc-levih drobtin deležen tudi jaz in da sem dobil od g. Pucelja vsega skupaj 120.000 di-narjev. Nič ne pa da ne ve, kako in za kaj sem to prično visoko vsoto porabil. To je resnično: nihče ne ve in tudi do zad-njega dneva nihče na tem svetu ne bo vedel, kam sem to vsoto zapravil. Tega tudi jaz ne vem. Ali misli ta radodarni gos-pod Vrhovec, da je njegov poglavar gos-pod Pucelj, izročil meni 120.000 Din morda v politične in kulturne namene, ne da bi bilo meni treba dati komurkoli o tem računa, kakor je to velikodušno storila Slavenska banka, ko je v take namene dala žerjavovcem 1.500.000 Din. Presneto kremenit Puceljev vernik je g. Vrhovec in brezdvoma tudi vsega vpoštevanja vreden

Samo kdor vztraja, ta zmaga. Zato 23. t. m. vsi do zadnjega na volišče!

kandidat, ko si upa s takimi prostaščinami in očividnimi lažmi med ljudi. Vsekako naj bo g. Vrhovec tako prijazen, da mi to zgodbo o 120.000 Din malo bolj natanko pojasni. O tem je pač samo on poučen in nihče drugi na celem svetu.

Dr. Kulovec.

Papirnate granate iz nasprotnih front.

»Naši klerikalci so se uprli akciji, ki naj bi onemogočila znižanje carine na uvoz tujega vina k nam,« piše zadnja »Domovina«, da bi preslepila volilce — vinogradnike. Žerjavovci lažejo naprej in strašijo z uvozom francoskega vina, čeprav niti vlada, niti kdo drugi o taki ne-varnosti nič ne ve. Kar naprej, z izmislo-tinami! Kazni ne uidete! 23. januar je pred durmi!

SLS — stara stranka. Par večno ne-zadovoljnih gospodov, nezadovoljnih iz ne-pojmljivih vzrokov menda odkar žive, me-če že nekaj tednov v »Kmetijskem listu« svoje papirnate bombe v našo stranko. Nepoboljšljivi so v svoji trmi in zasleplej-nosti. Če jim stokrat dokažeš, da nimajo prav, vse zamaži! Ali ni SLS res že stara domača slovenska stranka, neizpreme-njenega katoliškega programa, kot je bila? Ali ni SLS z dr. Korošcem zahtevala vedno in tudi danes le en državni parlament? Itd. — 23. januar Vam bo po-kazal, da Vaše bombe niso nikogar za-dele, razen — Vas in Vašega ugleda med vernim in zavednim slovenskim ljudstvom.

Dan sočbe, 23. januar se bliža. Ni čuda, da zato »Domovina« grize na vse strani. Napoti ji je vse, kar je kato-liško, posobno seveda duhovniki, in sicer so topot na vrsti sledeči kraji: Muljava, Skopice pri Krški vasi, Svibno pri Rate-čah, Sv. Jernej pri Ločah, Kladje, Sv. Jedert nad Laškem, Sv. Jurij ob juž. žel., Sv. Štefan pri Šmarju, Velika nedelja, Or-mož, Sv. Anton v Slov. goricah in Rado-slavci. — »Domovina« torej kaj pridno uničuje klerikalnega zmaja. Ampak zmaj ostane zmaj in 23. januarja mu bo zrastle toliko glav, da se bo »Domovini« in žerja-vovcem kar tema delala.

Prerokovanje o izidu volitev. »Kmet-ski list« pravi, da so samostojneži raču-nali na 15 poslancev, zdaj pa da jim je zagotovljenih štirideset. (V prihodnjem »Kmet. listu« jih bo gotovo še enkrat toliko!) Sicer tudi to število ne pomoni večine, ki bo v rokah SLS in brez katere tudi samostojneži ne bi mogli za svoje volilce priboriti prav ničesar. — Pa naj prerokujemo še mi: »Slovenska kmet-ska stranka bo dobila v ljubljanski oblasti največ 3 do 4 mandate, ki bodo v ekurčini brez vsakega pomena in za volilce brez vsake koristi.

Kaj pravi sveto pismo? Zadnja »Do-movina« je v svoji »pobožnosti« pred volitvami prinesla pod gornjim naslovom

celo besedo iz evangelija sv. Matevža: »Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavci, da požirate vdovam hiše! (Slavenska ban-ka! itd.) Kače, gadja zalegal Kako boste ubežali sodbi peklenskega ognja?« — »Domovina« res ni mogla izbrati za vo-lilno dco prikladnejših besed, kakor so ravnokar navedene, saj označujejo pravo fotografijo slovenskih žerjavovcev.

Vendar enkrat jasna izjava. V zadnji »Domovini« piše dr. Žerjav: »Naša na-loga je, ljudstvo oprostiti klerikalstva. — V to svrhu pišemo in širimo časopise, predavamo, prirejamo mnogotera izobra-ževalna sredstva.« Kaj mislijo liberalci pod besedo »klerikalizem«, vemo vsi. Zdaj je torej lahko vsakemu jasno: vse, tudi razne žerjavovske, navidez samo iz-obrazevalne organizacije, predavanja, te-lovadha, celo pevski zbori, imajo v svo-jem jedru en edini namen — boj proti veri in Cerkvi. Ne pozabimo!

»Kmetški list« piše o žerjavovcih: »Kjer upajo na zmago, tja so dejali dohtarja, kjer pa vedo, da nič ne bo, tja so postavili same obrtnike in kmete.« — »Kmetški list« ima prav in mi le pripom-nimo, da bodo kot samostojneži, tako tudi žerjavovski dohtarji 23. januarja — »ta kratko« potegnili, ker hočejo to pot voliti Slovensko ljudsko stranko tudi vsi zavedni obrtniki in trgovci, saj brez ve-čine, ki jo bo gotovo imela SLS v oblastni skupščini, ne bo mogel nihče za svoj stan kaj doseči.

Bodočnost države je v rokah SDS, pravi »Domovina«. To pa seveda zato, ker je Pribičević imel v sredi Belgrada »velik« shod, kjer je bilo baje 3000 ljudi, ki so ga vsi z navdušenjem poslušali. — Prosimo naše bralce, naj imenovano šte-vilo zapomnijo, v prihodnjem »Domoljubu« bomo povedali, koliko volilnih kroglic bo dobil v Belgradu pri oblastnih volitvah g. Pribičević, in videli bomo, kako šte-vilna je ta »bodočnost naše države« — v resnici.

Kako se včasih sami vlove. Nasprot-niki so pisali in še pišejo, da naši po-slanci skrbje v prvi vrsti za dobrobit du-hovščine. Da duhovščina od sodelovanja pri SLS nima nobenih osebnih koristi, je dokazal tudi »Kmetški list«, ki piše: »Resnica pa je dalje tudi to, da je bil tudi dr. Korošec minister za prosveto. toda katehetje v naši deželi še danes ča-kajo na doklade, ki bi jih lahko dal dr. Korošec z eno potezo peresa.« — Kako se to ujema s trditvijo, da SLS skrbi sa-

»V slogi je moč.« pravi tudi gospod Radić v volilnem oklicu na naslov Slo-venec, postavil pa je iz same »ljubezni« do Slovencev in resimo, tudi do naših samostojnežev v Slovenski Krajini in tudi v pr drugih okrajih — svoje hrvaške kandidate. In »Kmetškemu listu« je to všeč. — Ker pa Slovenci nečejo biti sužnji nikomur, tudi radičevskim Hrvatem ne, bodo pod geslom »V slogi je moč« vsi volili edino kandidate SLS.

Dobro se poznajo. Po shodih in časopisju si očitajo te dni samostojneži in žerjavci drug drugemu, koliko stotisočev so oboji dobili za svojo strankarsko agitacijo in svoje časopise, iz gotovih — propadlih bank. Zanimiv je ta boj in tudi zelo poučen, posebno za tiste redke volilce, ki še danes pomišljajo, kaj bi pri volitvah naredili. Vsak pameten človek bo vendar moral reči: proč z ljudmi, ki polnijo strankarske blagajne s težko prihranjenimi novci revnega ljudstva! Poštenje na dan! Vsi v boj za zmago Slovenske ljudske stranke!

Iz volilnega meteža.

p To ni boj, to je mesarsko klanje! Samo pretepajo se in opravljajo drug drugega žerjavci in pucljevci. Očitajo drug drugemu, kako so se dali od bank z milijoni podkupovati in s fotografijami v svojih listih drug drugemu dokazujejo, za koliko so se dali podkupiti in koliko so oškodovali slovenske vlagatelje kmete, obrtnike, kmetijske delavce, hlapce in dekletke. — Na shodih se prerekujejo in pretepajo. Nič pa ne povejo, kaj in kako bodo delali v deželni zbor njih poslanci. Pa saj ne vedo, kaj. — Pucljevci in žerjavci so postali med seboj že tako besni, da sploh ne vedo, da se hoteli delati agitacijo za volitve. Samo to vedo, da morajo drug drugega odpraviti od korit. — Kakor je ostudno njih početje, vendar pa jim moramo enim kot drugim priznati, da delajo prav, ko odkrivajo resnično sliko drug drugega. Tako bo ljudstvo vsaj izvedelo, kaj so, kdo so, za kaj jim samo gre; ljudstvo bo izprevidelo, da je njih vpitje »za blagor naroda« le grdo varanje, ljudstva ne poznajo, zanj ne store ničesar, ker služijo bankam.

p Ljudstvo jih zapušča! V zadnjih dneh so si žerjavci in pucljevci tako skočili v las z najgršimi odkritji o milijonskih podkupninah, da je lahko izpregledal še zadnji njih še tako slepi pristak. Če govoris z žerjavcem, se ti izmuzne in izjavlja, da ni več z njimi. Če govoris s pucljcem, ta od jere zakolne in vdari z nogo ob tla in pravi, da ni več neumen ter da je z njimi končal svoje prijateljstvo. S Pucljem skrajno nezadovoljen je še celo ustanovitelj SKS kmet Jakob Kušar. — Kaj pa bočete! Ko se nabere enkrat toliko smrada, in ko postane očitno, da tako pucljevci kot žerjavci ne dajo za ljudstvo, ampak služijo bankam — ni čudno, če jih zapusti vsak, ki ima kaj močgan. Izprevidi, da zanj ne mislijo nič steriti, za to nimajo niti moči niti časa, navezujejo ga z lažmi nose, da jim služi kot volivni priganjač, da bi še mogli uganjati svoje profitarke posle.

p Radikali v službi banke. Izkazalo se je, da je tudi slovenska radikalna stranka prejela od »Slovenske banke« denar za svoje namene. Kdo je za radikalno stranko prejel denar? Sedanjí predsednik dr. Ravnihar izjavlja, da o tem denarju nič ne ve, prejšnji predsednik prof. Presl isto tako po časopisih izjavlja, da mu o tem

Kdor ne gre 23. volit, podpira centralizem in centralistično uničevanje Slovenije.

ni nič znano. »Jutro« prinaša izjavo, da je dobil denar neki voditelj tukajšnjih radikalov in ker teh ni veliko, namiguje »Jutro«, da ne bo težko uganiti, kdo je bil tisti gospod, ki mu je bil denar izročen. Gospod dr. Niko Zupančič je tudi eden izmed ustanoviteljev radikalne stranke v Sloveniji in tudi še danes najvažnejša osebnost v njej. Ali ne bi bilo zelo potrebno, da se tudi on oglasi ter pove, če mu je kaj znanega?

p Radiča v Dalmaciji vse zapustilo. Dne 10. januarja je nameraval Radič imeti shod v Sinju. Vršil pa se je namesto shoda pretep, med katerim so razbili v zborovalnem prostoru vsa okna. Radič ni govoril. Drugi dan je šel v Oklaj, kjer je takoj ob sprejemu nastalo tako vpitje, da Radič sploh ni mogel do besede ter razburjen zapil: Vi ste divji nared. Nato je šel v Drniš, kjer je imel svoj čas shod s 6000 poslušalci, sedaj ga je pa čakalo 20 ljudi. Radič zato ni govoril, temveč se odpeljal v Split.

Preprosto pa dobro.

Kaj pa je pravzaprav centralizem, ki ga Slovenska ljudska stranka že osem let tako pobija kot sv. Jurij svojega lintverna, je vprašal te dni preprost možakar našega kandidata.

»Vidite, oče, centralizem je tole: Mišlite si, da bi vam vaš župan dal ukaz, da morate od danes naprej vsi občani vse, kar pridelate in priredite, znositi k županu. Od danes naprej bo samo župan kuhal za celo občino, za vse kmete. Kmetje bi res vse prinesli in župan bi kuhal, pekel in cvrl. Pečenko, bel kruh in štruklje bi jedel sam in njegova družina. Sam bi tudi pil najboljšo vino. Potem bi povabil vsak dan k sebi svojo žlahto, kateri bo odrinil krvave klobase, zelje, kakšna jetra in pljučka, malo vina, ne baš najboljšo sorte, pa vendar še dobrega.

Ko bi se vsi do silega najedli, oče župan, njegova družina in vsa njegova žlahta, tedaj bi pa prišli na vrsto ostali občani — kmetje. Ti pa bi dobili malo koruznih žganec in ajdovega soku, pa še zmanjkalo bi, po vrhu pa še merico petljota.

Vidite, oče, to je centralizem.

Slovenski kmetje morajo vse, kar pridelajo in prirede, v davkih znositi v Belgrad. Tam pojedjo pečenko in štruklje in vse najboljšo visoki gospodje s svojo obširno žlahto. Nam Slovencem pa dajejo koruz

Kamniški okraj ima pri volitvah dne 23. januarja t. l. drugo (2.) skrinjico. Prosimo vse somišljenike naše stranke, naj na to drug drugega opozarjajo, da se ne bo nihče zmotil. Povsod drugod na deželi je skrinjica SLS prva.

ne žgance pa ajdov sok. Zadnje leto nam je delil z majhno šefico ta sok g. minister Pucelj.

Poročila s fronte.

SPLANSKO.

Naša stranka je to nedeljo po vseh krajih Slovenije imela toliko shodov, da nam jih ni moglo vseh popisati. Radi pomanjkanja prostora in ne moremo pri najboljši volji prnesti vseh dopisov. Naj nam zato dopisniki zaenkrat oprste. Kakor povzemamo iz poročil, so bili shodi res povsod zelo slajni, vodilci so najboljše razpoloženi, navdušenje vlada med njimi, med tem ko so se sprtni shodi naravnost žalostni in tudi proti temu prišakovanju klaverni. Žerjavci in pucljevci so pošli radi strašnih grehov, ki sta jih do njih oboje stranki kupili v ogromno klet slovenskega ljudstva. In niti najzgovornejši nje agitatorji ne morejo vtiči v srca svojih ljudi tega ognja, ki je za uspeh pri volitvah neobhoden potreben.

Dr. Korošec shod v Ljubljani.

Krona vseh naših volivnih shodov, ki so bili letos posebno dobro obiskani in na katerih vedno izredno dobro in navdušeno razpoloženi, bil nedeljski dr. Korošec shod v Ljubljani.

Unionska dvorana z galerijami je bila napeljena do zadnjega kotička. Dr. Korošec je bil h kor povsod drugod v Sloveniji prejel največ navdušenih pozdravov, ki se dolgo niso počeli.

Govoril je najprej dr. Korošec, ki je govoril o prihodnjem deželni zboru, o leonih selah vlade, o nesrečni zmanjšanji politiki in o narodni skupščini. Zlasti odločno je zahteval, da vladni enkrat odstrani velika župana, ki sta prišla žerjavci stranke. Ta stranka je izgubila vsa ugled zlasti se vlad skrahirane Slavenske banke.

Za dr. Korošcem so govorili še naši ljubljanski kandidati: Anton Rojina, dr. Adlešič in dr. Brezelj, nakar so zborovalci navdušeno zapeli: Slovenec in Lepe naša domovina. Shod je zaključil predsednik dr. Stanovnik.

ZALOST JE PRIKIPELA DO VISKA.

V nedeljo so zborovali v Ljubljani tudi žerjavci in sicer v dvorani sokolskega doma na Lepi bori. Udeležba je bila izredno slabotna, galerija prazna. Predsednik zborovanja je bil v zboru ušel. Govorili so žerjavovski kandidati. Zlasti se narodni socialisti opravičevali, zakaj grejo žerjavci. Sram jih je, a denar je denar. Narodni socialisti so pri zadnjih volitvah naredili toliko dolga, da ga ni mogel nihče plačati. In zato so prišli k žerjavcem in rekli: zapišemo se vam, plačajte nam dolg. Žerjavci so plačali — so imeli Slavensko banko — in narodni socialisti reveži, plečejo, kakor jim g. dr. Žerjav živi.

KAMNIŠKI OKRAJ.

Kakor mogočen val je bila pri nas potekla nedelja. Slo je od fare do fare narodenje za SLS. Naši kandidati so naravnost razvneli svoje volilce v Komendi, Mahovcih, Kamniku, Demtalah in Moravcih. V nedeljo pojedmo vsi do zadnjega na volišče in bomo vrgli kroglico v drugo skrinjico.

KRIZE PRI TRŽICU.

(Dr. Kramerju so vest izprašali.)

V ponedeljek popoldne je bil v gostilni »pri Jakcu« v Retnjah shod SDS. Govorila sta pa kandidata: župan Lončar in dr. Kramer, ki so jima poslušalci dobro izprašali vest. Na zahtevo zborovalcev, ki so bili večinoma naši, je nastopil abs. jurist Albin Šmajd, ki je v poldrugournem govoru temeljito obratnil v propadajočo SDS. Dr. Kramer je v avtomobilu izginil...

PREDDVOR NAD KRANJEM.

(Polom SKS.)

V nedeljo dne 9. januarja po jutranji sv. maši se je vršil v mežnariji dobro obiskan shod SLS. Govorila sta poslanec Brodar in akademik Šmajd. Vsi moške in fantje so se izrekli za SLS. Tako da bomo v nedeljo 23. januarja spuščali kroglice samo v prvo skrinjico. Na shodu so bili navzoči tudi Puceljevi radičevci 5 po številu. Oni so imeli tudi napovedan shod, ker se ga pa ni nihče udeležil, so prišli na ta shod, kjer pa niso prišli do besede. Ko je Brodar končal govor, so ostali v dvorani samo 3 koševodje SKS, ki pa so jo nato urno odkurili proti Korotanu, kjer se jim menda tudi ni dosti bolje godilo.

JEŽICA PRI LJUBLJANI.

V nedeljo se nam je predstavil naš kandidat dr. Brečelj, ki ga je polna velika dvorana društvenega doma burno pozdravljala. Napeto je sledila množica govornikovim izvajanjem in jim navdušeno pritrdjevala. Vsa občina Ježica je v taboru SLS in v nedeljo bo prva skrinjica polna. Zastonj je trud socijalistov, ki nam penujajo Skavarja, zastonj je napor revolverstkih junakov. Na Ježici ni mesta znanje. V nedeljo vsi na volišče v Društveni dom. tam pa vse kroglice v prvo skrinjico!

IZ STARE OSELICE.

(Podučeni radičevci.)

Preteklo nedeljo po cerkvenem opravilu smo imeli tudi pri nas v gostilni »pri Mežnarju« volivni shod, ki je bil jako številno obiskan. G. kandidat Uršič iz Trate in domači g. župnik sta razložila načelen pomen volitev v oblastne skupštine in priporočala voliti može SLS, ki edina nosi naprej zastavo slovenske avtonomije, ki je in ostane naša gospodarska rešitev. Na shodu je bilo tudi precej nasprotnikov tako demokratov in samostojnežev. Ker načelno niso mogli in ne hoteli govoriti zoper avtonomijo, so v zadregi hoteli pojasniti, kakšno avtonomijo prav za prav hočemo, ko vendar danes že vsak količkaj brihten pastir to prav dobro ve. Pridržati so tudi morali, da so može SLS v bivšem deželnem zboru za ljudstvo marsikaj koristnega naredili. Nato se je pričelo živahno prerekanje o zadevi popravljanja ceste iz Sovodenj do Fužine, češ, da je bil g. Uršič zoper to, kar je ta odločno zavrnil. Kandidatov svojih strank ni nihče upal priporočiti, še celo stranke ni nihče omenil. Zanimivo je, da se samostojni g. Radiča kar sramujejo; eden je namreč izjavil, da Radiča še nikdar ni volil. Razume se, da je s tem, ko je volil g. Pucelja, ki sedi v Radičevem klubu, volil z isto kroglico prav za prav Radiča. Ko slednjič po raznem praznem govorjenju niso vedeli več drugega, so očitali g. Uršiču, da je sicer prav dober in umen mož in gospodar, pa tudi spo-

Naša skrinjica na deželi je povsod v Sloveniji prva, le v kamniškem okraju je druga.

soben župan, da se je pa dal tako ponižati, da je kot kandidat na zadnjem mestu. Odgovor: Po celi poljanski dolini me torej vsi volite, potem bom skoro getovo tudi jaz kot zadnji izvoljen, na kar bom mogel za vso tako potrebno dolino tudi kaj storiti. Zvestoba za zvestobo.

DOB.

(Naš shod.)

Politično zrelost in razsodnost pokažejo može in fantje posebno pred volitvami z zanimanjem, s katerim se udeležujejo volivnih shodov. In to politično zrelost in razsodnost smo videli pri nas 9. januarja, ko smo imeli ob 3 popoldne volivni shod v društveni dvorani. Vsakdo izmed udeležencev je pazno sledil govoru g. dr. Capudra, ko nam je razlagal velik pomen volitev 23. jan. S splošnim odobravanjem so bile sprejete besede g. kandidata Pozniča — ki sam kot kmetški gospodar predobro čuti, v kakšnih slabih razmerah je današnji kmet — o gospodarskih načrtih, ki jih ima naša stranka in kako hitro jih bo začela izvajati, ko dobimo le malo proste roke v Sloveniji.

TRŽIC - DOLINA.

(Nič ne opravijo.)

Kar na isti dan so nas obiskali govorniki za našo SLS in za Kristanove socialiste. Ker smo želi vsi le na shod SLS in gospodje socialisti nikočar niso dobili, so prišli pa še oni k nam. Ko smo jih spoznali, je samo par besed od naše strani zadestovalo, pa so že zlezli v cunjke in odšli. V Tržicu sedaj pravijo: »Vovka so zagledali, pa so se zbal, iz očšili!« Mi pa pravimo: »Takih obiskovalcev ne potrebujemo, ker zaupamo samo SLS!«

ST. RUPERT NAD LAŠKIM.

Letošnja zima nas v teh itak težavnih, bregovitih krajih hudo prijema; a smo korajšni, in zlasti z velikim zanimanjem pričakujemo dneva volitve dne 23. jan. Velika večina občanov je zvesto udana naši poštini, krščanski ljudski stranki. Imamo pa tudi nekaj nemirnih ljudi, ki jih je zastupila in še jih omamlja ljubljanska »Domovina«. Vsem samostojnežem na čelu hodi in govori Špilančev Jaka: dober gospodar, sicer brihten človek, a neznansko zaljubljen v Radiča in Puceljna in v vsakoga, ki udarja po Ljudski stranki. V njegovi okolici že vse krave in vsi telički mukajo in stokajo pod težo pogubnega centralizma, samo Jaka še vedno goni lajno o »blagoslovu« Radičevega delovanja. O izidu delovanja bomo poročali!

TRI FARE PRI METLIKI.

(Prosijo za kroglice.)

Na sv. tri Kralje dan je prišel kandidat SKS v spremstvu 4—5 pristašev k Trem farah, da pojasni trdovratnemu ljudstvu, da je SKS edina, katera se bori za pravice slovenskega ljudstva. Pa tdovratno ljudstvo pri Treh farah dobro ve, kaj je g. Pucelj tekom svojega ministirovanja storil za Slovenijo. Takoj v začetku govora se je začel ropot, ču ni revež vedel, kje da je. Takšen dirindaj je bil, da je komaj povedal, da ni prišel prosit

kroglice, pač pa da bi bil vseeno vesel, ako bi mu kdo 23. t. m. kakšno kroglico podaril. Pa se mu je z velikim hruščem odgovorilo, da imamo tukaj že toliko pameti, da bo skrinjica št. 1 dobila vse volilne kroglice, ker je Slov. ljudska stranka edina, katera se v resnici in značajno bori za koristi in svobodo Slovenije, ne pa za svojo lastno korist ozir. za ministrske stolčke kot to delajo samostojni kmetje.

IZ URŠNIH SEL.

(Onemogla jeza.)

Shod SLS, ki se je vršil pri nas na sv. Štefana dan, je znanemu Rustji, ki zastopa pri nas Žerjavovo stranko, ki je belgrajska, protislovenska, ki je upropastila na desetine in stotine milijonov slovenskega premoženja, popolnoma zmešal. Repenci se in jezi na posl. dr. Kulovca, ki je pravično in resnično posvetil v delovanje Rustje na Uršnih selih in Dobin dolu. Ni mu prav, da je nastopil proti »Domovini«, ki jo skuša Rustja razširjati med poštenimi in vernimi Uršenčani. Sedaj grozi s tožbami, ker misli, da bo s tem koga oplašil, da ne bi govoril resnice in sicer popolne in nepotvorjene resnice. Mož se bridko moti in predno se bo prav zavedel, bo že videl, da se bodo že tisti, ki so mu v nevednosti sledili, obrnili od njega. Mi Uršenčani ne bomo nikdar držali s tistimi, ki so nas in naše gospodarstvo prodati belgrajskemu centralizmu, ki so upropastili Slavensko banko in s tem ogromne milijone slovenskega denarja. Ali misli, da mi nič ne beremo? Da ne bi videli, kam vodi »Domovina« ljudstvo? Uršenčanje smo vedno držali s Slovensko ljudsko stranko in jo bomo tudi pri teh volitvah podprli v njenem velikem boju za pravice slovenskega ljudstva. To pa tudi vemo, da se dr. Kulovec meni za obrekovanje Rustjevo kakor za lanski sneg. Nam je pa le prav to pisarjenje, da vsaj spregledujemo, kam Rustja prav za prav meri in kaj hoče. Že drugačni može kakor Rustja so se borili proti SLS, pa so prišli hudo pod kolesje mogočne ljudske volje. Naj gleda in pazi, da se tudi njemu to ne zgodi prej, kakor si to on predstavlja.

IZ LESKOVKE FARE.

(V potu svojega obraza.)

Za volitve se dela z vso paro pri nas in pri nasprotnikih. Shodov in sestankov imamo več kot dovolj. Na dan sv. treh Kraljev sta v Veliko vas priromala dva samostojneža, pa ker nista bila preveč huda, se je dalo lepo z njima pogovoriti. Krški demokratje pa tako vedo, da je zguba, naj se obrnejo na levo ali desno. Zato pa naše volivce begajo, da ni treba iti volit. Zato pa vam kličemo, zavedni volilci SLS vsi kot en mož na volišče dne 23. januarja. Naša skrinjica je prva, da se ne boste motili. Še nekaj g. urednik Vam moram na uho povedati; neki bivši državni uslužbenec in zraven še žerjavovski agitator je precejšen kup »Domovine« posodil v vas Mali Podlog. Ker pa je bila vas vzor ob vsakih volitvah za SLS, zato vam kličemo, može, pazite, da vas žerjavovski testament ne oma-mi in vaših otrok ne okuži.

SMIHEL PRI NOVEM MESTU.

(Na mršave besede krepek odgovor.)

V nedeljo 9. januarja se je vršil v Šmihelu shod samostojne stranke. Ne bi ga omenjali, ko ne bi govornik omenjal stvari, ki so naravnost bajka. Govornik je dejal, da so sedanjih težkih razmer krive gospodarske stranke in da tako dolgo ne bo boljše, dokler ne bodo vladali tisti, katerim bo kmet to pravico izročil. Pozabil je, da je bila seljaška stranka in njen slovenski privesek skoro dve leti na vladi in blagoslovljeno delo te kmetke vlade bridko občutimo vsi na svojih žepih. Napadal je tudi carsko politiko glede izvoza živine, ki ne nudi kmetu nobenih olajšav. Čudimo se le, da tega ni videl minister Pucelj. Zakaj pa potem sedi v vladi, če ne more storiti nič koristnega za kmeta. Trdil je, da je Slovenija v tem letu plačala manj davkov kot prejšnje leto. Volivci na to odgovorite vi! Proračun so dvignili na 13 milijard pa se še upajo trditi, da naši kmetje plačujejo manj davkov, ko vendar med navzočimi ni bilo nikogar, ki bi mogel z zmanjšanimi davki pooblastiti to slavno kmetko vlado razen dveh, ki sta se oglasila menda zato, da bi krila blamažo govornika. Resnica pa je, da smo lansko leto plačali 426 milijonov davkov več kot prejšnje leto. Trdil je tudi, da so oni sedaj verska stranka. Tudi svojega kolega g. Avesca je hvalil in pri tem trdil, da vera z politiko nima nobenega opravka. Svetoval je tudi, da naj ne gledamo pri volitvah na to, ali si veran ali neveren, ker ne volimo oseb, temveč stranko. Res je, da volimo stranko in ravno zato ne bomo volili vaše, ker so vaši poslanci glasovali za centralizem, ki nas bo gospodarsko uničil, ker so glasovali za trinaestmilijardni proračun, ki bo izsilil zadnje belice iz žepov slovenskega kmeta, ker ste privesek stranke, ki je svoj program, vsa svoja načela potepala z nogami in svoj narod izdala belgrajskim centralistom in ker v tem času, kar ste na vladi, niste niti enega koristnega zakona izrekli, pač pa smo v času te kmetke vlade 426 milijonov več davka plačali. Pač pa bomo volili stranko, ki je ostala dosledna svojem programu, ki svojim zahtev in načel ne prodaja za ministrske stolčke in ki zahteva, da si Slovenci sami rešimo svoj kruh, ker mi ne moremo živeti od drobtin, katere slovenski radičevci mečejo svojim iz Beograda. Kljub temu, da tistih 20 ljudi, ki so bili na shodu navzoči, samostojcem iz srca privoščimo, da bodo dne 23. januarja radičevci in njihov slovenski privesek prejeli plačilo za svoje izdajstvo, ker takrat bodo vsi zavedni volivci, ki hočejo sebi in svojemu narodu dobro, vrgli kroglico v prvo skrinjico. — Eden navzočih.

ZIBERSE.

Pretekli četrtek se je vršil pri nas shod SLS, na katerem se nam je predstavil naš kandidat Gabrijel Oblak, župan v Dolenjem Logatcu. V svojem mirnem in lepem govoru nam je pojasnil pomen in važnost oblastnih skupščin, pokazal pa tudi, da je edino SLS tista stranka, ki dela res za koristi celega naroda in vseh stanov, zlasti še za kmeta. Ko je bila ona gospodarica v kranjskem deželnem zboru, izdala je velikanske vsote za vodovode, vodnjake, zgradbe hudournikov, ceste in mostove za živinorejo, sadjarstvo, vi-

narstvo, kratko za naprave, ki so bile v veliko korist kmetu. Tudi za Ziberse je imela v svojem proračunu 102.500 zlatih kron, da bi se napravile kar tri ceste iz Dol. Logatca, Gor. Rogatca in Rovi v Ziberse, in bi te ceste gotovo že bile zgrajene, da tega ni preprečila svetovna vojna. G. kandidat je govoril mirno in stvarno, in ni napadal nikogar kakor liberalni kandidat Poljanšek, ki so mu bila vsa usta polna raznih farjev. Izvajanjem našega kandidata so pritrdjevali tudi navzoči pristaši SDS, saj so spoznali, če hočemo, da bo kmet res na svoji zemlji svoj gospod, tedaj volimo 23. januarja kandidate SLS in vržimo svojo kroglico v prvo skrinjico!

OSILNICA.

(Prvi skrinjica je naša.)

Pri nas je vse navdušeno za SLS. Naši skrinjci, ki je prva, kroglico, vsem drugim pa figo, je zaključil na volivnem shodu naš kandidat svoj govor, ki so ga poslušali z navdušenjem odobravali. Res da imamo ta radikalnega kandidata g. Janeza Kovača, vedeti pa je treba, da če bi kdo iz prijateljstva do našega župana spustil kroglico v radikalno skrinjico, da ne bo volil našega župana ampak Kočevarja Tschinkla. Pa kaj imamo mi s Kočevarji? Oni imajo svojo skrinjico.

LITIJSKI OKRAJ.

(Naši kandidati.)

Za volitve v deželne zbornice je naša SLS postavila take moče na kandidatno listo, o katerih vsako pri nas ve, da so za naše ljudstvo tudi v resnici že mnogo storili. Nasledje liste, litijski župan g. Hinko Lehtinger, je našemu kmetičnemu ljudstvu izposloval velike podpore od okrajne blagajne, ki gredo v stotisoče dinarjev, on se je pobrigal v prvi vrsti, da se je krivična dohodnina, ki je najbolj pritiskala našega malega človeka znižala, oziroma za večino našega malega kmeta sploh odpravila. Sploh, kjer kaj ni popravil. Drugi na listi je župan iz Drage in čestni načelnik za višnjegorski okraj g. Josip Erjavec, kateremu je vse kmetičsko ljudstvo omstran Bogenšperka za vse njegovo dolgoletno javno delo, ki ga je storil v prid ljudstva hvaležno. Ze to, kar je storil za okrajne ceste, ustanovil zadruge, pove zadostno, da je res mnogo že storil. Tretji na listi je naš vzorni kmet-strokovnik g. Ivan Lovrač iz Podlipovce. Ustanovil je mlečarno v svojem okolici, ki izbornu uspeva, dalje je vodja kmetijske zadruge v Izlakah ter eden prvih, ki je prišel v našem okraju s čmeljarstvom. On je kot kmet-strokovnik na listi zato v prvi vrsti, da bo v kmetijskih vprašanjih zastopal ne samo naš okraj ampak slovenskega kmeta sploh. Četrti na listi je župan iz Bukovce g. Kutnar, ki s svojim vzornim gospodarstvom dokazuje, da bodo tudi v oblasti skupščinski res zastopal koristi našega kmeta in okraja. — Zato je že danes gotovo, da bodo naši zavedni volivci litijskega okraja z ogromno večino volili te moče, ter vrgli svojo kroglico v prvo skrinjico.

PRESERJE PRI KAMNIKU.

(Kakšne so bile radičevske podpore.)

Na shodu Radičevcev, bivših samostojnežev v Kamniku dne 6. t. m. je govoril neki dr. Novak, ki upa za svojo stranko tu dobiti kak glas. Hvalil je Radiča in njegovo stranko, katera se še poznati ne more, ker pri vsakih volitvah spremeni svoje ime. Navzočih je bilo z našimi vred do 13 oseb. Tudi njih tukajšnji kandidat je želel nekaj povedati, kake zasluge si je pridobil

pri podpori, katero je dala država tukajšnjim po vraničnem prisadu pri živini oškodovanim posestnikom. Rekel je: bil sem pri ministru Pucelju ter izposloval 8000 Din podpore. Da, g. kandidat, vprašamo Vas, ali je oni ki ima par konj in več govedi, pa mu je poginil en junček, bolj potreben podpore, kakor oni, ki je imel le dve kravi, pa je ena poginila, da nima kaj vpreči. Pa prvi je dobil podporo, drugi pa ne. Ali drugi zato ni dobil, ker ni samostojnež? Kaj pa mi, katerim je poginilo po več glav? Ali nismo bolj potrebni podpore, pa je nismo dobili? Ali je taka delitev pravična in nepristranska? Ali je državni denar samo za samostojneže? Ali plačujejo davek samo samostojneži? Ali je to stranka pravičnosti?

Š. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

(Za 3 Din davka zarubljen.)

Na praznik sv. Treh kraljev se je potrudil priti k nam sam gospod kmetijski minister na razpoloženju Pucelj. Po navadi je imel shod na trgu, topot v gostilni pri Poljancu, češ, da je zunaj premrzlo. Ljudje so pa drugače razlagali: da bi bilo še prevroče. Soba pri Poljancu je bila nabito polna. Gotovo je bil Pucelj tega vesel. Ampak to veselje se bo po volitvah spremenilo v žalost. Bilo je na shodu vsaj dve tretjini pristašev SLS, ki so ga šli iz radovednosti poslušati. To je res gospod, ki je nekaj naredil! Drugi tako niso ničesar. Vsaj tako je bilo razumeti njegov govor. Res škoda, da je še kakšen drug poslanec kje v državi! Saj Pucelj za vse skrbi. Zato je pa vse veselo in zadovoljno — samo boben, g. Pucelj, boben je začel peti! Te dni so v Dol. Maharoveu zarubili lepega prešiča, ker ni bilo plačanih 3 Din davka! Ker je g. Pucelj tako dober gospod, upamo da bo odgovoril, ker je na shodu pozabil na nekatera vprašanja. Zakaj ste glasovali za centralizem, ki je poguba Slovenije? Zakaj ste radičevci še vedno centralisti? Zakaj ste se se udingali Radiču, ker mora njegovo politiko vsak pameten človek obsojati? Zakaj ste glasovali za 13 milijardni proračun? Zakaj se je pod Puceljevim ministrom znižal proračun kmetijskega ministrstva za 18 milijonov Din? Koliko ste dali g. Pucelj za popajljence? Zakaj je bil iz kmetijske šole v Mariboru vržen krščanski nauk? Zakaj je dobila podporo mlečarna na Tančigori, ki na trgu je, mlečarna v Črnomlju ničesar? Zakaj so dobili podporo za vodovod v Črnomlju in Metliki — meščani! — kmetje po okolici, ki rabijo napajališča, pa ničesar? Zakaj dobi podporo konjska dirka, ki je luksuz za gospodo — živinorejska zadruga v St. Jerneju, ki je še v razvoju, in je za povzdigo živinoreje, ki je v našem okraju glavni dohodek kmeta zelo važna, pa ni dobila niti znižane cene za umetna gnojja?! Veliko vprašanj, kaj ne?! Saj vemo, da bo težko odgovarjati! Bomo pa mi 23. januarja odgovorili s tem, da bomo vrgli kroglico v 1. skrinjico (SLS),

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

Kdor hoče, da bodo deželni zbori lestva do avtonomije, naj voli SLS.

ŠT. VID PRI STICNI.

(Namesto dokazov razbijanje.)

Sestanki zaupnikov po naših občinah so dokazali, da volivci odobravajo politiko SLS. Med zadnjimi je bil sklican zaupni sestanek iz najmanjše občine v fari, ki šteje komaj 50 volivcev. Na to majhno številce zaupnikov so samostojni alarmirali vso okolico, celo Veliko loko, in ne samo to, poklicali so na pomoč tajnika radičeve podružnice v Ljubljani, Jankota Bukovca. Proti malemu številu naših mirnih zaupnikov so prihujali besni nasprotniki in se na sestanku divje kot kričachi obnašali. Pokazali so, kaj edino najboljšega znajo. Samostojni voditelji so se bali, da ne bi dosednji pristaši izpregledali, zato so napeli vse sile, da ne bi slišali resnice iz ust naših kandidatov kmetov. Dosegli so s tem ravno nasprotno, kajti njihovi pristaši so prišli poslušat resnico v Št. Vid na veli-

časten dr. Korošecv shod, kjer je bilo zbranih do 1000 volivcev. Umazan nastop samostojnih agitatorjev je in bo koristil nam. Kot je svoječasno divjaštvo samostojnih v Vel. Gabru imelo za posledico, da so samostojni izgubili v tem okraju vse, taki bodo tudi uspehi vašega nastopa v Št. Lovrencu. Na shodu po Ivančni Gorici je Pucelj hvalil Beršnjaka. Ljudstvo ga je imelo za Žerjavovega pristaša. »Jutro« ga je v preteklem tednu spominjalo, naj bi se spomnil na Žerjavovo stranko in izraža upanje, da se bo pridružil zopet stranki, v kateri je bil. Ljudje pa pravijo, da takemu nobene kroglice, tudi tisti, ki so mu bili več ali manj obljubili, da ga volijo. Žerjavu in njegovim somišljenikom in tudi Beršnjaku nobenega glasu. Samostojni, tudi vi spreglejte. Ali ni bolje voliti prave kmete, kot pivovarnarje in žerjavovce.

Uzunović znova vabi SLS v vlado.

Te dni je pri seji finančnega odbora ministrijski predsednik Uzunović znova povabil SLS v vlado, in sicer potom poslanca Smodeja. Na to vabilo je dr. Korošec takoj javno odgovoril na svojem shodu v Mariboru. Izjavil je naslednje:

Kakor znano, je sedanjí predsednik ministrijskega sveta g. Uzunović predčerašnjim na seji finančnega odbora spet javno povabil našo stranko, naj vstopi v vlado. Naša stranka mu lahko na to danes v Mariboru tudi javno odgovori: Mi smo načelno za to, da vstopimo v vlado, toda samo pod

pogojem, da s svojim vstopom v vlado koristimo svojemu narodu, ne pa samo posameznim osebam, ki bi slučajno postale ministri. Ako naša stranka vstopi v vlado, se mora v Sloveniji poznati, da je sedaj v vladi stranka, ki ima zaupanje vsega slovenskega naroda. Samo zavoljo lepšega, kakor sta to lahkomišelnost storila, kadar koli sta bila povabljeni v vlado, dr. Žerjav in Pucelj, pa mi ne gremo v vlado. O prodaji katerekoli točke našega programa ob tej priliki pa ne dopuščamo prav nobenega govora.

janov. Italijani nas hočejo obkrožiti s samimi svojimi zavezniki in z našimi sovražniki. Ni še dolgo, kar so spravili pod svoj vpliv Albanijo, ki bo Italijanom zvest sluga, že so sklenili prijateljsko pogodbo z Madžari, ki je naperjena proti naši državi. Zopet nov dokaz, kako nesrečna je bila zunanja politika ministra Ninčica, ki je zaupal Italijanom, kljub temu, da so ga naši poslanci neprestano pred njimi svarili.

Preganjanje katoličanov v Mehiki se še vedno nadaljuje. Podivjane vladne čete še vedno preganjajo katoličane. Ujeli so baje tudi škofa Diaza in ga skrivaj ustrelili. Žerjavova »Domovina«, ki laže, da ni proti cerkvi, pa te mehikanske zločince še vedno zagovarja.

Rusi se pripravljajo na vojno. Rumuni so zelo vznemirjeni, ker prihajajo iz Rusije poročila, da so več letnikov poklicali pod orožje. Na jug proti meji Besarabije so poslali mnogo vojaštva in letalstvo. Enako je pripravljena ruska mornarica v Črnem morju. Besarabija bo še dolgo jabolko razdora med Rusi in Rumuni...

Združitev Avstrije z Nemčijo. Predsednik nemškega parlamenta je imel velik govor, v katerem se je potegoval za združitev obeh nemških držav. Izrazil je upanje, da ni daleč čas, ko bo mogel v nemškem državnem zboru pozdraviti zastopnike Dunaj, Tirolske in Štajerske.

Vojaške zadeve.

Vprašanje. Ali imam pravico do skrajšane roka? Moj oče je služil v Avstriji 3 leta, prvi brat, ki je rojen l. 1891., je služil v vojski 3 do 4 leta, drugi brat, roj. 1899. je tudi služil v vojski 1 leto 6 mesecev, tretji brat, ki je rojen l. 1901. je pa stalno nesposoben, jaz sem četrti in sem rojen l. 1905. — A. H.

Odgovor. Nimate pravice do skrajšane roka, ker nista dva brata neposredno pred vami služila polnega roka.

Vprašanje. Bil sem l. 1922. potrjen in takoj oproščen kot hranilec nad 60 let starega očeta. Oče pa je letos umrl in posestvo izročil meni. V kratkem se nameravam poročiti. Ali bom še oproščen, ali bom moral odslužiti svoj rok? — M. K.

Odgovor. Ker je oče umrl, ni več razloga za oprostitev. Če še niste 25 let star vas bodo bržkone vpoklicali.

Vprašanje. Rojen sem l. 1909. in bi rad šel v mornariško šolo. Kam se mi je treba obrniti. — F. B.

Odgovor. Obrnite se tozadevno na vojaškega referenta pri srezkem poglavarju (okrajnem glavarstvu).

Vprašanje. Prihodnje leto pojdem na nabor, kjer bom kot hranilec tudi oproščen. Ali mi je mogoče dobiti državno službo ne da bi prej odslužil vojaščino? — M. K.

Odgovor. Po zakonu o državnih uslužbenicah ne more postati državni uslužbenec, kdor je že dovršil 21. leto starosti, pa še ni odslužil svojega roka pri vojski ali ni vojaške službe oproščen. Iz tega sledi, da ni zadržka za vstop v državno službo, če boste vojaške službe oproščeni.

Vprašanje. Potrjen sem bil l. 1922. in oproščen kot hranilec matere. Ko mi je mati umrla, so me še nadalje oprostili kot hranilca stare matere in starega očeta. Ali se sedaj morem poročiti. Mi je li treba kakšnega dovoljenja. —

Odgovor. Ker ste polnoletni, Vam za zakon ni treba posebnega oblastvenega dovoljenja, zlasti ne od vojaške oblasti. Vendar če bi stari oče in mati umrli predno vi dopolnite 25. leto starosti, boste moral odslužiti svoj rok, ker ne bo več razloga za oprostitev.

Vprašanje. Odslužil sem svoj vojaški rok in sem prosil za vstop k žandarmeriji, pa sem bil zavrnjen, ker jih je baje zadosti. Ali bi dobil službo pri finacariji ali pri železnici. — J. B.

Odgovor. Z službami je res težko, ker se za vsako mesto poteguje preveč prosilcev. Povprašajte večkrat, kadar bo kaj praznega. Vas bodo že sprejeli, če boste za to sposobni.

Vprašanje. N. N. je bil potrjen na polni rok. Njegov edini brat je že 22 let v Ameriki in je postal potrdilo, da je od doma odpravljen, ni pa povedano, kedaj je bil opravljen. Oče je star 72 let, ima manjše posestvo od katerega plačuje 7 Din 50 p davka. Ali so dani pogoji za oprostitev.

Odgovor. Preskrbite si od brata notarsko overovljeno in našega konzula potrjeno potrdilo, da je že popolnoma odpravljen in sicer mora biti nad 5 let. Če boste to mogli z navdbami dokazati, ima N. N. v zmislu zak. o ustroju vojske pravico do oprostitve, kot edini hranilec 72letnega očeta.

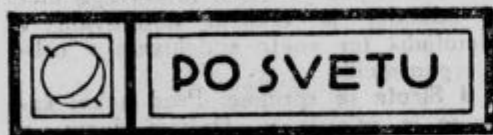
Vprašanje. Odsel sem iz domovine še predno je bil moj letnik poklican k naboru. Ali bom zato kaznovan?

Odgovor. Javite se pri Vam najbližjem našem konzulu, da potrebno uredite glede vojaške službe, ker sicer Vas v slučaju vrnitve zadene stroga kazen.

»Jaz imam 2000 dinarjev plače na mesec, ali misliš, da boš s tem mogla izhajati?«

»Bom pač poskusila, toda od česa boš pa ti živel?«

»Vi gospod natakari, recite kuharici tam v kuhinji, da naj se nikar ne razburja, ako bo en las pogrešala. Jaz sem ga namreč v juhi našel.«

PO SVETU

Slovaška ljudska stranka vstopila v vlado. Po dolgotrajnih pogajanjih se je končno dosegel sporazum med Čehi in Slovaki in Slovaško ljudska stranka je vstopila v vlado. Dolgo so češki centralisti pritiskali Slovake, toda ti se niso dali ukloniti, ampak so pod spretnim vodstvom svojega preizkušnega voditelja Hlinke vztrajali v boju za pravice slovaškega naroda. Čehi so uvideli, da odpora Slovakov ne bodo nikdar zlomili in začeli so popuščati. Spoznali so, da ne z nasilji in pritiskom, ampak s pametno politiko medsebojnega sporazuma bodo pridobili Slovake, ki tudi hočejo biti na svoji rodni zemlji svoji gospodarji. Odnehati so morali Čehi od svojega centralizma in tudi Slovakom priznati enakopravnost. Z vstopom Slovakov v vlado se je pričela za slovaški narod nova lepša doba.

Tudi Madžari postali zavezniki Itali-

Vedno najnovejše

velikonočno blago za ženske obleke in bluze

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 10

»Domoljub« na ogled.

Človek brez dobrega časopisa je danes pcdoben slepcu. Nič ne ve, kaj in kako se godi okrog njega, po domovini in po svetu. Posledica je, da postane nevednež, ki mora svojo nevednost pogosto drago plačati. Ta je moral »gor« plačati pri izmenjavi tujega denarja, oni pri davkih, tretji na semnju, četrti pri raznih taksah, petega so »potegnili« pri volitvah, da se je osramotil — vse to se je že primerilo, ker mož ni nič bral in zato nič vedel.

Človek brez dobrega časopisa je vojak brez orožja. Vsak pobalin ga užene v kozji rog. Vsak ugovor in vsaka laž ga premoti, vsak agitator ga naplahta. Zakaj mož nič ne bere in zato nič ne ve odvrniti.

Dober časopis v hiši je profiit, je plodonsno naložen kapital. Profit v dušnem in telesnem ciziru, zate in za otroke. Kjer družinski člani ne poznajo dobrega časopisa, tam navadno toliko bolj poznajo slabo družino, ki toliko stane: denarja in solz.

Pošiljamo Vam »Domoljuba« na ogled. Že 40. leto utrjuje verne Slovence v veri čtetov, v poštenosti in značajnosti, jih uči, bodri, vodi in bistri.

Vsakih 14 dni ima prilogo: Gospodar. Vsa potrebna gospodarska navodila in obvestila, brez katerih zlasti kmečki gospodar danes brez škode ne more biti, dobiš v tej prilogi.

Vsakih 14 dni dobijo naše žene in dekleta v prilogi: Mati in gospodinja polno lepih vzgojnih nauk in celo množico praktičnih navodil za gospodinjstvo. Uvedli bomo tudi, če bo le prestop dopuštal, poseben kotichek za naše male.

Vsak mesec pa izide priloga: Novice v slikah. Na štirih straneh imaš lepe in jasne slike iz domačih in tujih krajev.

»Domoljub« stane na leto 38 Din, za tri mesece pa 10 Din. Prilagam položnico ter prosimo, da jo izpolnite z natančnim svojim naslovom s pošto ter jo neseš z narečnino vred na pošto. Vsak novi naročnik naj napiše vrhu srednjega dela položnice besedico »nov«.

d Vsem dosečanim naročnikom pošiljamo tudi po novem letu »Domoljuba«, četudi ta ali oni doslej še ni obnovil naročnine. Opozarjamo pa tem potom vnovič vse one, ki nam doslej še niso poslali vsaj delnega zneska za leto 1917., da bomo koncem januarja ustavili list vsem neplačnikom. V svojo lastno korist naj se torej vsak nemudoma odzove temu našemu vabilu. Če nimate pri rokah položnice, zahtevajte jo po dopisnici.

d Samo 10 Din stane četrtletna naročnina na »Domoljuba« z vsemi prilagami vred. Kdor zaradi pomanjkanja denarja sedaj ne zmora cele ali polletne naročnine, naj pošlje vsaj 10 Din za prvo četrtletje.

8

d 70 letnico svojega rojstva je 6. t. m. obhajal kamniški dekan preč. g. kanonik Ivan Lavrenčič, ki je bil svoj čas eden najbolj delavnih poselancev kranjskega deželnega zbora in še danes vnet delavec na prosvetnem in gospodarskem polju. G. jubilaru, ki je še mladeniško čil in zdrav, iskreno čestitamo ter mu želimo še dolgo vrsto let v zdravju in moči.

d Izseljeniki pozor! V Belgiji se nahaja že dalj časa neka sumljiva firma pod vodstvom nekega Nemca Wormsa, ki ima ba'e svoje pomagale tudi med našimi državljani. Družba je imela tam svojo tajno izseljeniško pisarno, ki je delala posebno italijanskim delavcem mamljive predloge, da jim v prekomorskih deželah prikrbi dobičkanosno delo. Žrtve so se morale najprej naročiti na neki list, za katerega so ravnale v začetku plačati po 100 frankov, kasneje ko je frank padel, pa celo 200 fra kov. Očividno gre za goljufe, ki pod pretvezo, da hočejo pomagati izseljenikom, izablajo od njih denar, potem pa zginejo. Ker odhajajo tudi iz naših krajev delavci v Belgijo in Francijo, se tem potom naresneje svarijo pred temi goljufi.

d Gorenjski požigalci. Od Sv. Križa nad Jesenicami se nam poroča: V četrtek ob pol 8 zjutraj je začelo pri Francetu Razinger, to je pri Adamcu iz Sv. Križa nad Jesenicami, zopet goreti. Kakor smo že poročali, je bil na dan po sv. Treh kraljih požigalec že poskusil zažgati. Takrat je sosed Markelj ogenj pravočasno opazil in posušil. Tokrat je čakal požigalec, da so odšli domači in sosedovi možki po delu — hiši stojita na samem — in je šele potem zažgal, bržkone ravno tam, kjer je bil že zadnjič poizkusil. Ogenj se je v senu prej razgorel, preden so ga mogli domači opaziti. Komaj je bilo mogoče rešiti 15 govedi. Nekaj jarečkov ni bilo več mogoče spraviti iz bleva in so pogoreli, ravno tako pes, ki je bil privezan na verigi. Zgorelo je vse gospodarsko orodje in vse seno. Škoda je velika. Plat zvona je sklical ljudi, kar jih ni bilo odšlo v tovarno ali gozdove. Z velikim naporom se jim je posrečilo obvarovati sosednja poslonja. — Hudobnost požigalčeva je nepojmljiva, če se pomisli, da zažiga takrat, ko so odšli ljudje že po delu in ni doma moških, da bi gasili. Še boli pa, da mu ni bilo mar gospodaria Adamiča, ki leži na smrtni postelji in je bil dva dni prej previden. Pri zadnjem poskusu požiga se mu je stanje močno poslabšalo. Kako mu je bilo tolkrat, si morete misliti, ko je slišal prasketanje ognja in videl, da mu gori imetje, ki ga je v dolgih letih z velikim trudom spravil skupaj, ko je gledal plašne obraze, ki so upravljali na prosto hišno orvaro in so njega samega položili iz postelje na kup slame, zakaj tudi hiša je bila v skrajni nevarnosti in se je prav čuditi, da mu je ostala. — Orožništvo je bilo hitro na mestu. Ravno tako g. policijski inspektor Zajdela iz Ljubljane,

ne, ki se mudi že nekaj časa tukaj, da bi prišel zločincu na sled, kar upamo, da se bo tako izkušnemu gospodu tudi posrečilo. — Vzajemna zavarovalnica je razpisala menda 10.000 Din nagrade za tistega, ki požigalca prime. Pozivamo tudi druge zavarovalnice, posebno one, ki so najbolj prizadete, da ga na ta način pomagajo izlediti. Upanje na nagrado bo tudi tisočem, ki morajo stražiti po vsej Gorenjski cele noči, čutje, ki pošlaja po manjših krajih že neznosno, vsaj nekoliko osladilo.

d »Požigalci« v Moravčah. V okolici Moravč je dobilo zadnje dni več hiš listke z napisom, da bo poncči gorelo. Ljudje so vsi v strahu stražili cele noči. Končno je došlo orožništvo, da so si to grdo šalo izmislili nekateri šolski otroci, da so s tem ljudi begali. Sedaj so si ljudje odahnili in strah je minul.

d Pozor! »Kmetovalec«, ki bi moral biti čisto nepristranski, je imel priložen letak za hranilnico: Kmetijski hranilni in posojilni dom. Opozarjamo vse naše somišljenike, da je ta hranilnica v rokah slovenskih radičevcev.

d Pogumna Slovenka. V Zagrebu je neka 24 letna medicinka nenadoma zblaznela ter skočila v deročo globoko vodo. Mimo je slučajno prišla s svojimi prijateljicami učiteljska pripravnica Roža Matohova. Hitro vrže s sebe plač in klobuk ter plane v deročo vodo. S trudom doseže utopljenko, jo pograbi za lase ter jo plavaje vleče proti bregu. Ko je bila toliko blizu, da se je postavila na noge, se je zblaznela utopljenka začela z vso močjo upirati ter je rešiteljico z vso silo praskala po obrazu ter jo grizla. Boj je precej časa trajal, dokler ni došla pomoč ter so obe skoraj nezavestni potegnili iz vode. Rešiteljica je doma iz Novega mesta, odkoder je večkrat dopisovala v »Domoljub« ter vneto sodelovala v orliški organizaciji.

d Sirota se sprejme. Pred nekaj časom se je zgasila v »Dečjem domu« v Ljubljani revna stara mati s 4 letno vnučkinjo siroto Miciko in prosi sprejema zanjo. Ker deklica ni bila sprejeta, je žena neznanu kam odšla. Baje je doma v okolici Grosuplja. Našli so se dobri ljudje, ki bi vzeli deklico za svojo. Zato naprošamo s temi vrsticami čast. župne urade, cerk. učiteljstvo ali druge dobre ljudi, ki vedo za to ženo ali siroto, naj jo opozore, da pripeje deplico o »Dečji dom«, kjer bo zvedela vse potrebno.

d Izžrebana srečka. Odbor Goriške Mohorjeve družbe je izžrebal koledarsko srečko št. 01.851, serija 4000. Kdor ima imenovano srečko, naj jo do 15. februarja t. l. predloži odboru, ki mu bo plačal obljubljeno nagrado.

d Na vseh jugoslovanskih vseučiliščih je letos 437 profesorjev in docentov ter 11.009 dijakov.

d Kakšne cigarete kade Jugoslavlani. Statistika tobačne prodaje kaže, da kadilci v naši državi vedno manj kupujejo boljše cigarete ter se slabejših cigaret vedno več proda. Tako n. pr. se je »Jadranc« cigaret prodalo v letu 1923. 7.699.500, leta 1924. 7.447.901, leta 1925. 4.707.712, lansko leto

pa le še okrog 2,300.000. Nasprotno pa se je dvignil »Vardar« od 295 milijonov v letu 1923. na 735 milijonov v letu 1925., »Zeta« od 711 milijonov v l. 1923. na 1220 milijonov v letu 1925., »Sava« od 590 milijonov v l. 1923. na 773 milijonov v l. 1925. Tudi kadileci čutijo blagoslov žerjavovskega in radičevskega centralizma.

d Velika dediščina. Amerikanski konzul v Belgradu je obvestil ženo umrlega mizarja Jurija Zieglerja v Subotici, da ji je stric v Ameriki zapustil 4 in pol milijona dolarjev, to je okrog 250 milijonov dinarjev. Ta si bo pa že opomogla.

d Umrl je v zdravilišču Vračar minister dr. Otokar Rybač. Rojen je bil 1865. leta v Postojni, po študijah bil advokat v Trstu ter drž. in deželni poslanec. Bil je neumoren in požrtvovalen rodoljub ter mnogo storil za slovensko stvar v Trstu. V Jugoslaviji je bil nastavljen v zunanjem ministrstvu ter je bil skoro vedno predsednik našega zastopstva, kadar se je naša država pogajala z Italijo. Bil je v svojem rastopu zelo fin ter so ga spoštovali tudi Italijani. Pokoj njegovi duši in blag mu spomin!

d Umrl je v Mariboru upokojeni profesor Janko Košan v starosti 70 let. Dolgo vrsto let je služboval v Mariboru in Gradcu ter vedno bil odločen Slovenec.

d Smrtna kosa. V Vnanji gorici pri Ljubljani je umrla 13. t. m. v soki starosti gosna Marija Gregorin, roj. Urbančič, mati g. Edvarda Gregorina, člana Narodnega gledališča v Ljubljani. Pokojnica je bila blaga žen, skrbna, požrtvovalna mati — pridna, odločna ter vestna gospodinja. Blag ji spomin! Ostalim iskreno sožalje.

d Smrtna kosa. Na Prevaljah je dne 6. jan. umrla po kratkem troljenju gdca. Marija Wakonik, stara 68 let. Pokojnica je bila sestra umrlega prošta Antona Wakonik v Dravogradu in sestrična Jos. Rozmana v Črnečah. 26 let je gospodinjala č. g. dekanu Matevžu Riešu na Prevaljah. Mnogim duhovnikom, ki so blago pokojnico poznali, jo priporočamo v spomin!

d Umrl je dolgoletni narcenik »Domoljuba« Jožef Levstik iz Globeli št. 24 v starosti 34 let. Pokojni je bil veren, skrben in dober gospodar. Mir in pokoj njegovi blagi duši!

d Nov koldvor na Sušaku. Tekom januarja bo posebna komisija pregledala prostor, kjer se bo gradil nov koldvor, ki je z ozirom na to, da se je Sušak proglasil za slobodno luko, nujno potreben.

d Kožni sejem se prične dne 24. t. m., ob osmih zjutraj in se vrši na prostoru ljubljanskega velesejma. Tega dne se bo kupovalo in prodajalo na drobno, zlasti pa bo Lovska zadruga oziroma »Divja koža« prevzemala od zamudnikov v komisijo kože vseh vrst v svrhu kasnejše organizirane prodaje na dražbi. Dne 25. januarja t. l. se bodo na velesejmu sortirale v komisijo izročene kože. Srejevanje kož pa se brezpogojno zaključuje tega dne ob dvanajstih. — 26. t. m. se vrši od 8. do 10. ure dopoldne ogled posameznih partij kož. Interesenti si zamorejo ogledati blago v tem času v paviljonu »J« na velesejmu. Ob desetih pa se prične dražba kož v sortiranih partijah

Kdor hoče v deželnem zboru delavnost nekdanjega dežeinega zbora, naj voli SLS.

in traja do 12, se ob 15 popoldne nadaljuje do 17, ko se zaključí. Prihodnji dan, 27. t. m., bo obračun z kupci in oddajala se bodo kupljene oziroma izdražene kože divjih živali.

d Boji s tihotapci. V Dalmaciji in Hercegovini se mnogo tihotapi s tobakom. Zato finančni stražniki zelo pazijo na tihotapce. V nedeljo so stražniki naleteli na nekega tihotapca, ki je nesel 30 kg tobaka. Ko je videl, da ne bo mogel pobegniti, je prišel streljati na stražnike. Ti so na strele odgovorili s strelji in tihotapca ubili. Kdo je ta tihotapec, niso mogli ugotoviti.

d Mršvega so našli ob savskem bregu bregu na Jesenicah 23 letnega Franceta Groharja z Mojstrane. Fant je bil božjasten in je najbrž v božjastnem napadu zašel ali padel v vodo.

d Smrtna nesreča. Iz Loškega potoka se nam poroča: Dne 11. januarja so tesarji tesali bukove prage na strmih nad Ravnami! Proti večeru sproži delavec en zgotovljeni prag po snegu navzdol. Zadel je neko že podrti naslonjeno bukev. Ta se je vsled udarca zrušila in padla na spodaj stoječega delavca Franceta Benčina iz Retij št. 120. Zadel ga je tako grozno, da je bil v trenutku mrtev! Prizadela mu je grozno zevajočo rano na glavi. Pokojni je bil pridlen, trezen delavec in dober strešni krovce, ki ga bo Loški potok pogrešal.

d Zlato valuto baje namerava upeljati novi finančni minister. Deset sedanjih dinarjev bi stalo en zlat dinar. Naš dinar bi potem zopet dobil predvžno vrednost.

d V Ameriko (Združene države) bo smelo letos 777 naših ljudi, dočim jih je smelo larsko leto 671.

d 15.000 pečenih pujskov so poedli v Belgradu v božiču. Je to star običaj, da mora vsaka družina, ki količkarj premere, o božiču imeti neženega pujska na mizi.

d Tat šlarskih sn'ent. V Ljubljani je že dolgo časa kradel no šolskih hodnikih neki Janez Strdar z Rudnika pri Ljubljani dijakom in delakimj suknjič. Okradencev je bila čaka množica tekem časa. Tat je prodajal suknjiče dalmatinskim branjevcem. Končno pa so ga vendar zasacili na Viču in sicer da je prijel g. šolski urrevitelj Štrukelj baš ob času, ko je nesel iz šole par suknji. Moč je sedaj pod ključem in je priznal že celo vrsto šolskih tatvin. Ljubljanski dijaki pa so se oddahnili.

d Zločin na Plavini pri Vipavi. Na Plavini pri Vipavi so dočeli v postelji posestnika vdovca Jožefa Cigoja zaklanega. Imel je razkano glavo in veliko rano na vratu. Zraven postelje je ležala drvarska sekira. Karabinjerji so zaprli Cigojevega sina, ki je živel z očetom v prepiru.

d Telefon na vlatih bodo vpeti v Italijo, kot da imajo tudi že v Ameriki. Iz v'aka bo lahko vsakdo govoril s svojim domačim ali komurkoli.

d Goljufi s ponarejenimi bankovci. Pred kakima dvema tednoma so prišli v

Odraneih v Prekmurju na sled ponarejenim 1000 dinarskim bankovcem. Glas o dogodku se ni raznesel dovolj hitro in tako so v drugih vaseh mnogi drugi poskušali svojo srečo z lepimi novimi bankovci. Kar raenkrat so se pojavili po hišah kupci, da bi kupili, kar koli je bilo na prodaj. Plačevali so z novimi 1000 dinarskimi bankovci. Kot aro so stavili 100—200 Din, z ostalimi 800—900 dinarji, ki so jih še dobili za svoj ponarejeni denar, pa so odšli in se niso vrnili, da bi kupljeno blago odpeljali. »Kupčija« se je vršila v takem obsegu, da je kmalu izvedelo za vso zadevo orožništvo in takoj podvzelo potrebne korake, da ljudstvo obvaruje pred goljufi.

p Kako pri nas, kako drugod. Sedanja naša narodna skupščina, ki obstoji že dve leti, je vsega skupaj preresetala in ustvarila 29 zakonov, izmed katerih je 22 mednarodnih pogodb, katerih skupščina ne dela, temveč samo potrdi. Torej prav za prav je izdelala samo 7 zakonov. To nas stane 200 milijonov dinarjev. Češkoslovaški državni zbor pa je samo v lanskem letu izdelal in prejel 60 zakonov, izmed katerih je samo 12 mednarodnih pogodb. Iz tega se vidi, kako pridni in delavni so bili naši radičevci, ki zadnji dve leti vladajo našo državo. Zato seveda bomo v nedeljo soglasno volili te velike in podjetne javne delavce v deželni zbor.

d Cene so padle v letu 1926. napram letu 1925. tako-le: če je bila v letu 1913. kateremkoli predmetu cena 100, potem je bila v letu 1925. cena poljedelskim pridelkom 1861, leta 1923. pa 1452, živini l. 1925. 1882, l. 1923. pa 1515, sadju l. 1925. 1633, l. 1923. 1308, stavbenemu materi'alu leta 1925. 2022, leta 1923. 1821, kolonijalnemu blagu (špecerija) l. 1925. 1462, leta 1923. 1341. Povprečno se je torej pocenilo za 15 odstotkov, nekatero blago več, drugo manj.

d Glad je huda reč. V Ameriki je nedavno tega v bližini mesta Los Angeles vihar odgnal malo ribiško barko na visoko morje. V nji sta bila dva ribiča. Čez več dni je prineslo h kraju barko, v nji pa je ležal ribič Kellei skoro mrtev od glada, mra in preostanih naporov. Na dnu barke je ležalo mrtvo truplo njegovega tovariša. Truplu so manjkali kosi mesa. Kellej je baje priznal, da se je hranil z mesom mrtvega tovariša. Strašen glad je premagal v njem naravni gnus in grozo.

d Lovsko orožje popravlja najceneje in najbolje puškar P. K. Kaiser.

d Čajanka! Ste že poskusili čajne mešanice »Čajanka« in »Globus« vanilijin sadkor? Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk.

★ Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatek«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge

d Dr. Matej Justin ordinira redno od 1 do pol 3 popoldne v št. Viču n. Ljublj.

d Opozorjamo cenj. čitatelje na otvortveno naznanilo tvrdke Jos. Otorepec d. z o. z. za izdelovanje kleparskih predmetov.

PO DOMOVINI

ČRNI VRH NAD POLHOVIM GRADCEM.

Kajne, dragi »Domoljub«, da se tudi mi Črnovršci smemo malo oglašiti, saj smo pošteni ljudje od tal do vrha. Res smo po večini sami kmetje in delavci; a ti z nami držiš, ti upoštevaš naš stan in naše delo; zato te pa vsi radi imamo in prebiramo tvoje nauke, ki so še posebno namenjeni kmetom. — Imamo pa tudi v fari izobraževalno društvo, ki ga je ustanovil naš rojak g. Ant. Božnar. Najbolj deluje knjižnica, ki ima več kot 500 knjig, in ki jih člani društva prav pridno izposojujejo. Sploh imamo v fari samo dobre knjige in časopise; dokaz, da po naših hribih veje še dober zrak. Fantje in dekleta, le tako naprej! Skrbimo, da društvo ne zaspi, da delovanje vedno bolj živahno postane. Z branjem dobrih knjig in časopisov si bistríte razum, ki vodi k pravi srčni omiki.

IZ RETEČ NA SORSKEM POLJU.

Pri nas imamo dobro razvito katoliško društvo, ki je med letom priredilo več iger in tudi nekaj predavanj. Tudi Orla imamo, ki pa naj skrbi, da se bo bolj pozivil. V društvu je tudi knjižnica in smo ji letos prikupili veliko novih knjig, zato se članom priporoča, da naj jo le pridno obiskujejo. Odprta je vsako nedeljo od 9 do 11 dopoldne. Mi fantje smo imeli v Svečnici duhovne vaje in smo se jih prav pridno udeleževali, in tudi pri sv. obhajilu smo bili vsi. Da pa vemo, kako se po svetu godi bodisi v političnem al verskem oziru, imamo pa naročenih precej katoliških časopisov. Tudi v novem letu ne smemo zaostati, ampak moramo že napredovati. »Domoljub« naj prihaja v vsako hišo, pa tudi »Slovenec«, »Zgodoljub«, »Katoliški misijon«, »Glasnik presv. srca Jezusovega« naj dobijo mnogo naročnikov. Pred vsem pa morate paziti, da na vaših mizah ne bodo ležali brezverski časopisi. Kako je bilo pa z letino? Hvaliti je ne moremo, ker je bila bolj pičla, tarnati pa tudi ne smemo preveč, ker smo bili še precej srečni od drugih krajev. Povodnji, toče in požigov, vsega tega smo bili obvarovani. Dne 13. julija je bila otvoritev novega postajališča Gorenja vas — Reteče. Posebno veliko dobrega smo pa storili zadnji teden leta. Prišli so k nam misijonar iz Ljubljane in smo imeli mali misijon. Priporočili so nam Apostolstvo mož in posvetitev družin presv. Srcu Jez. — V preteklem letu smo imeli štiri poroke, 27 rojstev, 8350 sv. obhajil in 12 mrličev. Zadnja v letu je umrla g. Ana Vidic, soproga tukajšnjega šolskega upravitelja. Blag ji spomin! Težko prizadeti rodbini pa naše globoko sožalje. — Fant iz Reteč.

ŠKOFJA LOKA.

K poročilu o poti čez Suško polje v predzadnji številki »Slovenca« lanskega leta sledeče pojasnilo: Ni res, da bi bil cestni okrajni odbor Škofja Loka povzročil izvršitev javne gospodarske poti od

Studenskega mostu proti Suhi, ker to tudi ne spada v njegov delokrog. Ta poplavljen pot se je napravila po prizadevanju mestnega gospodarskega odseka s prostovoljnimi delom in denarnimi prispevki meščanov in olepševalnega društva ter posestnikov iz okolice, zlasti pa iz vasi Suha. Nekateri posestniki iz vasi Suha so celo več žrtvovali, bodisi pri vožnji lesa za most ali pri zasipanju poti, kakor jih je vezala molžnost. Pripomniti pa je treba, da so nekateri posestniki iz mesta, ki imajo sorazmerno ob tej poti največ travnikov in njiv, odklonili vsako pomoč v svrhu poprave omenjene poti, kar ni hvale vredno, zato je bolje, da molčimo. Morda se bodo isti vzdržali ter napravili vsaj prepotrebno zavarovalno steno (širm) ob bivšem travniku — sedaj proda — g. Krennerja, da se vsaj deloma zavarujejo ostali travniki in njive. (Op.: Tak dopis smo poslali »Domoljubu« že 3. t. m., a se je moral kje založiti.)

RAKOVNIK PRI SORI.

V naši sicer mirni vasi je par otročjev in pobalinov, ki ne dajo miru popotnim ljudem, niti avtomobilom, ki drče skozi vas. Tako sta se 9. t. m. vrgla dva tako surova pobalina na Franca Dobnikarja, ki je šel iz Medvod skozi vas proti domu. Starše prosimo, naj svoje fante nauče, da je olika in dostojnost velik kapital v življenju. Kdor je neolikan in nedostojen, ima v življenju mnogo neprijetnosti, ki včasih veliko košajo.

GOLEK PRI LESKOVCU PRI KRSKEM.

(Kako bomo pri nas volili.)

Blíža se 23. januar, kateri bo zopet odločil, ali smo za svobodo ali za hlapčevanje centralizmu. Za ta dan se v naših hribih naši ljudje zelo zanimajo ter že težko pričakujejo, da dobijo zopet v roke kroglico, katero bodo vrgli kakor eden, tako vsi v škrinjico SLS, katera je v našem okraju prva in nje nosilec je g. dr. Anton Milavec.

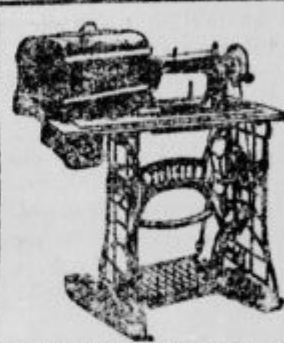
Tudi pri nas so se samostojni močno zagnali na agitacijo. Imajo kar dva agitatorja, ali žal volivca nobenega. Kaj pomagajo njune besede, ki jih mečeta kakor bob ob steno, oba sta pa taka, da njima sploh ljudje verjeti ne morejo in na vprašanje niti odgovoriti ne znata. Samostojni imajo tudi shode, ali na žalost brez poslušalcev.

PODBREZJE.

(Republikanski sneg se je stajal.)

V nedeljo, 2. januarja smo imeli prvi volivni shod za oblastne volitve. Če sodimo po obilni udeležbi in po irednem zanimanju ter odobravanju, s katerim so volivci sledili govornikom, moramo reči, da se med podbrežskimi volivci izvršil velik preobrat v korist SLS! Republikanska stranka, ki je Podbrežane tako nepošteno potegnila za nos je danes v popolnem razsulu. Izmed

premnogih strank, ki so že v Podbrezju iskale svoje sreče, se je končno izkazala edinole Slovenska ljudska stranka kot stranka resnosti, poštenosti in vztrajnosti. Vse druge stranke niso mislile resno in pošteno s svojimi volivci v Podbrezju. Zato ena za drugo prihajajo in odhajajo, ljudje pa, ki so jih v Podbrezju vodili, propadajo in ostajajo na sramoti. Podbrežani so prepametni, da ne bi vsega tega izprevideli. Zato se trumoma oklepajo SLS in je pričakovati, da bo vseh onih 55 republikanskih kroglic iz zadnjih volitev padlo sedaj v prvo škrinjico! Na shodu je govoril g. kandidat Umnik o pomenu oblastnih volitev in g. tajnik okrajne K. Z. o strankah, ki bi nas zopet rade okanile za volivne kroglice. Govornika sta dosegla, da bomo zopet zaupali volivne kroglice edinole SLS.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji
za hišne, krojače
in čevljarje ter za
vsa doma.
Preden si nabavite
stroj, ogledajte si in
izrednost pri trditvi
L. Baraga,
Ljubljana
Seženova ul. 61.
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

Priporoča se

pri nakupu bališa (opreme)

ženinom in nevestam, največja izbira, poštena
dobra postrežba, domače znano podjetje

pri „Češniku“

Ljubljana - Lingarjeva ulica

Dobre domače izdelane odeje, na obe strani klot,
v vseh barvah Din 1.00.—.

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom

naj pride ali piše

po sukno ali kangarn za moške in ženske obleke,
parhet, flanel, kambrik, rute, odeje itd. v znano
in zanesljivo trgovino

R. Miklauc „Pri Škofu“

Ljubljana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih)

Obatoj trdke blizu 60 let

Orient družba z o. z.
Ljubljana

prodajalna: Dunajska cesta 14

hiša g. Mathiana

poleg trgovine Schneider & Verovšek

Zaloga raznovrstnih oljnatih suhih in umet-
niških barv, firneža, lakov, stek-
larskega in mizarskega kleja, ples-
karskih, zidarskih ter čopicov za
umetnike. Terpentina, karbolina, ja,
denat, šprita, prašnega in strojnega
olja plovec itd.

Tovarna: Slomškova ulica 19

IZOBRAZBI

Papeži in časopisje.

Pij IX.: »Sveta dolžnost vsakega katoličana je, da podpira katoliško časopisje in ga po svoji moči razširja med ljudstvom. Dobro časopisje je delo, ki prinaša obilo korist in največje zaslužnje.«

Leon XIII.: »Smatram, da je časopisje najboljšo sredstvo, da zanesemo vero tudi v one kroge, ki sicer pravijo, da so katoličani, v resnici so po komaj katoliki po imenu...«

»Katoličani nikdar preveč ne storimo za svoje časopisje zlasti s tem, da je naročamo in zanj sodelujemo. Ti listi namreč prav pogosto pridejo tudi tja, kamor ne pride noben dušni pastir. Krog bravcev dobrega časopisa se ne razteza samo na naročnike in njihove prijatelje, ampak na vsakogar, komur pride v roko.«

»Na noben način ni v zmoti, kdor trdi, da izhaja največ gorja, ki tlači sedanje človeštvo ravno iz slabega časopisja. Dobro časopisje je neprestan misijon.«

Isti Leon XIII. govori zopet o časopisu v neki okrožnici na italijanske škofe:

»Predvsem je nujno potrebno, da tiskamo in razširjamo vse povsod dobre spise; tudi tisti namreč, ki smrtno sovražijo katoliško Cerkev, se znajo dobro bojevati s peresom v roki in kujejo potom slabega časopisja močno orožje zoper nas. Izpod njihovih peres se razliva cela reka slabih knjig, nebrzdanih in brezbežnih časopisov, ki hujskajo na upor, smešijo in sramote Cerkev, njenega poglavarja, njene duhovnike ter razširjajo najpoddlejše stvari, da izpodkopljejo vsako pravost med ljudstvom. Temu veletoku strupa je treba zaječiti pot. Napraviti je treba obrambni zid. Vi škofje morate resnobno in strogo opozarjati vernike, da ne naročajo in ne bero slabega časopisja. Treba pa je tudi, da nasproti slabim spisom postavimo dobre. Orožje, ki je sposobno, da pogublja duše v toliki meri, mora biti tudi sposobno, da jih rešuje. Uprav iz vrelca, iz katerega poteka strup, mora priti tudi rešitev.«

„Če bi bil jaz hudič...“

»Če bi bil jaz hudič,« tako je začel neki originalni župnik svojo pridigo. Tedaj so dvignili vsi poslušalci radovedno svoje glave in uprli svoj pogled v župnika in tišina je nastala, da bi se šivanka slišala, če bi padla na tla.

Župnik pa je ponovil: »Če bi bil jaz hudič, ali mislite, da bi vas zapeljeval v tatvino in rop, v laž in bogokletstva, v dela, ki se med kristjani še imenovati ne smejo? O kaj še? Tako malo prebrisan hudič bi jaz ne maral biti. Pri Bogu, da ne. Poskusil bi nekaj, za vas hujšega, zame pa boljsega. Ali veste, kaj bi skušal doseči pri vas?

Če bi bil jaz hudič, bi šlo vse moje prizadevanje za tem, da vas naročim na

kak brezverski ali pa vsaj brezbarvni časopis. O če se mi to posreči, potem ste gotovo moji.

In če bi bili vi vsi pravi katoličani, potem vstanete še danes uprav do zadnjega vsi in greste do zadnje koče, da preiščete, kje bi mogel biti kak tak časopis in ga vržete tisti trenutek izpod strehe, ko ga dobite. In če bi bili vi v resnici katoličani, potem greste vsi prav do zadnjega in ne mirujete poprej, da dobi vsaka hiša svoj katoliški časopis.

Tolik in tako važen je pomen dobrega in slabega časopisa...«

In ti dragi čitatelj, ki bereš te vrstice in se tudi šteješ za katoličana, kaj pa ti sodiš o časopisju? Kakšne časopise pa ti bereš? Koliko si pa že ti steril za odpravo slabega in vpeljavo dobrega časopisja? Odgovor na to vprašanje ti je tudi odgovor v koliko si v resnici katoličan!

Jan Hus in svobodomisleci.

Liberalci vseh krajev in časov so našli in še najdejo največje veselje, ako začne prepevati z višjim ali nižjim glasom njih protiverske pesmice tudi kak — duhovnik. Vsi drugi so za nič, le obžalovanja vreden odpadnik je pri liberalcih mož na svojem mestu, spoštovanja vreden, pravi narodnjak in bogve kaj še. — Vsi narodi so imeli in imajo kako tako belo vrano. — Na Češkem je pri svobodomislecih v posebni veljavi Jan Hus, dasi že stoletja pokriva njegov grob črna zemlja. Nesrečni duhovnik je odpadel od rimskokatoliške vere, začel učiti krive nauke, ki so postajali nevarni tudi obstoj države. Zato mu je bila od cerkvenih oblasti odvzeta duhovniška služba, državna gosposka pa ga je obsodila na smrt. — Svobodomisleci ga časte kot narodnega svetnika, a vedno tako, da udarjajo pri tem krivično po katoliški veri in Cerkvi, vsled česar je prišlo pred kratkim med češko državo in rimsko stolico do tako hudega spora, da je papežev poslanik zapustil Prago in se še do danes ni vrnil na svoje službeno mesto Jan Hus pa je poleg zablod učil tudi nekaj pametnih stvari, katere naj podamo v vednost in ravnanje našim svobodomislecem, nesrečnega Husa očitnim oboževalcem.

Hus je učil, da je brezverstvo največje hudodelstvo in da so vsi brezverci učenci hudičevi. Nujno je priporočal molitev in strogo izpolnjevanje božjih zapovedi. Opravljal je sv. mašo v latinskem in ne morda v češkem jeziku in je zahteval, da mora k redni nedeljski božji službi, če ne gre drugače, državna oblast vernike celo prisiliti. Zagovarjal je potrebo izpovedi in prejetanja sv. obhajila. Poveljeval je zakonsko zvezo kot zakrament in ostro je ugovarjal ločitvi zakona. Z lepimi besedami je zagovarjal duhovniške in samostanske zaobljube in navdušeno je govoril za

češenje svetnikov in brezmadežne Matere božje. Ničesar ni hotel slišati Jan Hus o ločitvi Cerkve od države in odločno je zahteval versko šolo. — Naši svobodomisleci vsega tega najbrž ne vedo, ker bi sicer Jana Husa vzlic njegovim narodnim junaštvom, kot »klerikalca, mračnjaka in nazadnjaka« že davno vrgli med — pozabljenno šaro.

Novi deželni zbori in versko načelo.

»Jutro« je te dni pisalo, da imajo volitve v oblastne skupščine le gospodarski pomen, ker da se versko-politična vprašanja obravnavajo v — državnih zbornici. Poslednje je resnično, zato upamo, da nam žerjavovski list za državnozborskih volitev ne bo nikdar več tajil, da ni vera s politiko v mnogih državnih vprašanjih v zelo ozki zvezi in da je zato sveta dolžnost slehernega katoličana, da izbira v državni zbor le odločno krščanske može.

Kako pa je z oblastnimi skupščinami? Res, da bodo imeli ti zbori, kakor občinska zastopstva, predvsem gospodarske težnje. Toda vsi vemo, da so celo v občinskih odborih večkrat na dnevnem redu stvari, ki posegajo globoko tudi v versko in moralno življenje občanov. Spomnimo naj le na par občinskih zastopov. Svobodomiselni občinski odbor ljubljanski je hotel preprečiti ali vsaj ovirati pomnožitev naraščajočih katoliških inteligentov, duhovnikov in laikov in ni dovolil svoječasno prodati sveta za knezškofijsko gimnazijo, ki je bila nato postavljena v St. Vidu, čeprav je imela in ima mestna občina od liberalne zagrizenosti občutno škodo. — Celjski demokrati so glasovali proti preselitvi tiskarne Mohorjeve družbe iz Prevalj v Celje, dasi bi mesto imelo od tega le korist. Ni dvoma, da v obeh slučajih odklonitve ni igral naimanjšje uloge kak gospodarski ozir, temveč nekaj drugega, kar diši po boju proti veri in Cerkvi. Tudi redki občinski odbori, ki so še v samostojno-demokratskih rokah, kažejo pri vsaki mogoči priliki svoje protikatoliško kopito in z zagrizeno doslednostjo podpirajo z občinskim denarjem razna svoja strankarska in kulturnobojna društva.

Oblastne skupščine, ako bi jih dobili liberalci in njihovi priveski v roke, bi bile trdna opora, ne samo njih protiljudski in centralistični, temveč tudi njih protiverski in proticerkveni politiki. Oblasti bodo imele svoje premoženje: kmetijske in druge strokovne šole, bolnice in še mnoge druge zavode in ustanove. V oblastno blagajno se bodo stekali državni prispevki, oblastne doklade in še mnogi drugi dohodki. — Dolgoletna skušnja nas uči, da se blagajna in žerjavovec kaj dobro razumeta, pa ne sebi v škodo. Tega ne smemo prezreti. Slavska banka je dovolj jasen dokaz za to. Oblastne skupščine z oblastnimi odbori bodo oddajale razna regulacijska dela, odločevale o učnem in drugem osebju na oblastnih šolah, v bolnicah in imele odločilno besedo v sto in sto drugih zadevah. Če bi v oblastnih skupščinah komandirali samostojni demokratje z drugi-

mi, veri in narodu več ali manj rasprotnimi strankarskimi priveski, je čisto gotovo, da bi »praktičnim« svobodnjakom ta ali ona trdka — po znanem načinu — marsikaj »spregledala«, da bi posavili, kot zrajo le oni, na vsa oblastna službena mesta same svobodnostolce in bi tudi požrivovalne usmiljenke po bolnicah kaj hitro nadomestili s svojimi, dobro plačanimi modernimi »sestricami«, pa če bi bil vsled takega »gospodarstva« še tako visoko obremenjen naš davkoplačevalec.

Slovenski kmetje, delavci, obrtniki in drugi stanovni vse to dobro vedo, zato pa bodo izvolili na programu Slovenske ljudske stranke v oblastno skupščino dobre, umne in poštene gospodarje vseh stanov, ki pa bodo tudi verni in zavedni katoličani. S takimi poslanci bomo dobili oblastno skupščino, ki bo vredna slovenskega ime-

na, in dobrobit našega delovnega ljudstva bo v najboljših rokah. Pa tudi oblastna blagajna bo varna, ker jo bodo delavni in pošteni poslanci naših oblasti krepko omrežili pred agromerkurjevci in bankokradci.

Mlada Breda.

Josip Lavtižar, župnik v Rátečah, je zložil čedno ljudsko spevoigro v dveh dejanjih, Mlado Bredo. Zgodba je vzela iz znane narodne pesmi. Nastopa šest moških in osem ženskih vlog, izmed katerih so nekatere zelo kratke. Vse besedilo je uglasbeno, in sicer v najpreprostejšem slogu, kakor se je pri nas skladalo v prvi dobi najstrožjega cecilijanstva. Harmonija se plete po veliki večini v toničnih, dominantnih in subdominantnih akordih, melodija je dosledno diatonična, celo zadržek

je redko zaide v harmonijo. Radi tega je jasno, da je cela skladba nad vse lahka ne samo v pevskem partu, temveč tudi v spremljavi. Vsak zbor, ki premore 14 glasov, se bo spevoigro igranje naučil. Zato ji je zagotovljen uspeh po vseh naših odrih, posebno še, ker je vsebina dovolj privlačna in dramatično obdelana. Seveda pa bodo pevci, če bodo hoteli vtis do konca izpolniti, morali zelo gledati na predavanje in dinamiko, katero je skladatelj pač namenoma izpustil, da pusti prosto pot vsakemu režiserju oziroma pevovodji. — Cela skladba obsega v partituri 22 kvartstrani z 129 vrstami dvovrstnega notnega sistema in 4 enojnimi vrstami. Tick je zelo čeden in razločen, besedilo se dobi še posebej tiskano, cena je baje izredno nizka. Naroča se najbrže pri skladatelju v Rátečah pri Kranjski gori.

POVEST GORSKE FARE.

Teden dni po župnikovem obisku v mestu je prišel mlad stavbenik po grofovem nalogu in preiskal staro božjepotno podoba. Rekel je, da je stara in črviva, zato je imel naročilo, da jo odstrani. Ko se je to vršilo, je bila cerkev obdana od vojakov in pod vojaškim pokroviteljstvom je bila odpeljana stara božjepotna podoba na nekem vozu iz vasi. Ljudje so stali ob poti in jokali. Vsi so čutili, da je odšel od njih njihov dobri angel in njihova sreča.

Nekaj tednov pozneje je prišla iz mesta nova podoba, slikana na platno s svetlimi barvami. Župniku v tolažbo je sporočil grof, da je podoba velika umetnina. Toda ljudje so temno gledali na veliki oltar. Srce vaščanov je ostalo mrzlo ob pogledu na barve: manjkalo je ljubezni!

Hudeben duh je gospodoval v vasi. Orožnik, ki je ostal v vasi kot čuvar postave, je bil oblasten, nasilen človek, ki je ravnal z ljudmi kot z zločinci. To je vžigalo kri. Še bolj pa je ljudi razvnelo, da je Sv. Mihael pod policijskim nadzorstvom. Smatrali so to kot sramoto in smrtno razžalenje. Če že morajo imeti čuvarja, zakaj pa takega s čelado in s puško na rami? Saj niso roparji!

Nekega jutra je ležal orožnik s prestreljenimi prsi ob poti. Zopet je prišla sodna komisija, baš na Vernih duš dan in cele dneve so se vršila zasliševanja. A morilca niso dobili. Zato se je nastanilo v vasi kar pol ducata orožnikov.

Župnik je vil roke: umor pri Sv. Mihaelu! Njegov svetli, radostni raj uničen, zrušen — z grehom!

7. poglavje.

Počasi je minilo nekaj dni. Na nebu je sijalo novembrsko solnce z bledim, zagrnenim obrazom, kot bi moralo jokati nad žalostno usodo vasi.

Iz megle, ki se je valila preko hribov, so vstale svetle čelade. Takoj nato so zadoneli streli, divje vpitje je odmevalo po cestah, ljudje so planili iz svojih hiš in hiteli v dolino, proti prepadu, ki je zijal tik pod pečino, na kateri se je dvigala cerkev.

Tudi župnik je pritekel iz hiše. Pri cerkvi je našel na župana. »Kaj se je zgodilo?« je vprašal v skrbeh.

»Morilca so odkrili,« se je glasil odgovor. »Rabenhans je! Od njegove hišice vodijo sneženi sledovi

do Hudičeve kuhinje. Orožniki menijo, da ima tam svoje skrivališče, in sedaj mečejo ogenj in smolnjake v prepad ter streljajo vanj, da bi ga izgnali ven.«

Oba moža sta se napotila k Hudičevi kuhinji, kjer je bila zbrana vsa vas. Kljub snegu so se suhe vitice v globini vnele, grmovje in smolnate jelke so gorele s svetlim plamenom. Kadilo se je, prasketal in pokalo kot peklenški ogenj. Orožniki so streljali v globino, da bi prepedili begunca iz njegovega skrivališča.

Župnik je tekel tja: »Stojte!« je zaklical.

»Ali hočete ustreliti kako divjo žival? — Kje so dokazi za begunčovo krivdo? Ali ga hočete usmrtiti predno je bil sojen?... Človek je, ki ga iščete: bodite človeški, bodite usmiljeni!...«

Streli so umolknil. Može in žene so se gnetle okoli svojega župnika. Sklonil se je preko prepada, položil roke ob usta in zaklical navzdol: »Kdor se skriva tu notri — kriv ali nedolžen — naj pride ven v imenu Jezusa Kristusa! Stali mu bomo ob strani in ga zagovarjali!...«

Vse je bilo tiho naskoli, le plamen je prasketal. Vsi so pričakovali z zadržanim dihom — a noben glas ni odgovoril iz grozne globine, noben človek se ni prikazal...

Ljudje so se trepetaje umaknili. »Mrtev je — živ je zgorle!« so govorili in mrz jim je šel po hrbtu.

Tedaj je snel župnik čepico z glave in sklenil roke. »Bog bodi milostljiv njegovi duši!... Mo'imo za nesrečnika.«

In vsi, ki so bili tu zbrani, može, žene in otroci, so poklekli v sneg in začeli moliti: »Gospod, daj mu večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti!...«

Tedaj je zadonel v molitev glasen, pretresljiv krik. Neka žena z razpletenimi lasmi in grozo v očeh je planila k prepadu in se vrgla ob robu v sneg. Njeno telo je trepetalo. Njeni prsti so se krčevito zagreblji v sneg. Z divjimi, obupnimi pogledi je strmela v prepad. Bila je Rabenhansova žena. Šele pred par dnevi je dala življenje otroku in sedaj je iskala moža, očeta...

Župnik je skočil kvišku. »Afra, kaj delate?... To je lahko vaša smrt!«

Ni ga poslušala. Sklonila se je daleč preko roba prepada in z njenih ust je odmeval divji krik: »Hans! Hans!... Pridi ven!... Nič ti ne bodo naredili, jaz te bom branila!... Pridi, o pridi!...«

Hipoma je revica planila kvišku in se z glasnim krikom združila. Može so jo dvignili in jo nesli v njeno hišico. Kljub vsej postrežbi je naslednjo noč umrla. Župnik jo je dal le v sveto olje — nato je odšla duša revice tja v večno domovino.

Razno.

Rekordi dolgega življenja. So na svetu drevesa, katerim prisojajo, da so 4000 let in še čez stara. Toda to so le redki slučajji. Vendar pa imamo drevesa, ki postanejo stara tudi pri nas ali vsaj blizu naših krajev. Cipreša dočaka starost 370 let, zimzelen do 450 let, kostanj 600, cedra 800 let, hrast celo 1000 let in ravjajo tudi, da se dobi hrast, ki je 1500 let star.

Srečni nesrečnik. Bolivijskega Patino je dobil pred 25 leti od svoje tvrke v Zedinjenih državah, ki je v Boliviji zastopal, naročilo, naj itrija tam dolet 2500 dolarjev. Dolžnik ni mogel plačati, in Patino mu je vzel kot zastavo primeren kos sveta. Ker niotrva trdka s tem odplačilom v snižrednem svetlu ni bila zadovoljna, je ostal oni kos zemlje Patinu. Sedaj so pa dobili tam velikansko skladišče cina ali kositra, o katerem domnevajo, da je v njem desetina vsega cina na svetu. Premoženje nesrečnega agenta cenijo sedaj na 150 milijonov dolarjev.

Millijardo sveč. Na grifu Vabrieu pri Parizu so postavili nov svetilnik, ki naj služi aeroplanom, da se spoznajo. Ta svetilnik ima najmočnejšo luč na svetu, namreč eno milijardo sveč. Luč se vidi 100 kilometrov daleč. Trej tako daleč kot od Ljubljane do Zagreba in dalje kot od Ljubljane do Trsta.

To je postal Za promet o božičnih praznikih je najela angleška pošta na upravo 100.000 možnih mož. Ob navadnih dnevih razpošlje pošta 15 milijonov zabojčev, v šestih dnevih pred Božičem so jih razpošlali čez 50 milijonov na dan, zadnji dan pred Božičem pa 64 milijonov.

Župnik se je zavzel za osirotelega otroka, ki je bil krščen na ime Mihael ter ga dal neki revni ženi v rejo, kjer je bil dobro preskrbljen. Pozneje naj bi dobil dom v župnišču in v gospej Barbari mater.

Zopet se je naselila po hribih zima, stroga gospodavka, zopet je prišel Bohič z angelskim pozdravom: Mir ljudem na zemlji!

A pri Sv. Mihaelu ni bilo miru. Jasni angel miru je stal zunaj v snegu in si ni upal v vas, kjer so vladali prepiri in grehi. Žalostno je zagrnil svoj obraz.

Župnik je hotel vlti v srca vsaj nekaj veselja, vsaj nekaj luči in toplote. Spisal je majhno božično igrice: »Greh in odrešenje«, v kateri naj bi videli ljudje zgled in si opomogli. Riki je dal vlogo nadangela, ki je zapodil prva dva človeka iz raja. Imela je lepo, visoko postavo in čudovite lase, kakor žareče zlato.

Ko so pa začeli s skušnjami in bi morala Rika igrati svojo vlogo, so se ostale deklice branile, da bi igrale z njo. »S požigalčevu Riko, s pritepenko, ne bomo igrale,« so izjavile.

»Saj je vendar pridna deklica! Kaj imate proti njej?«

»Jetnikova hčerka je! Njen oče se je obesil. — Ona ni nič kriva! Krivične ste, trde in neusmiljene.«

Vse prigovarjanje je bilo zaman, in radi ljubega miru je moral župnik popustiti in dati vlogo neki drugi deklici. Igra mu je bila zagrenjena, zdela se mu je oskrunjena radi sovraštva ljudi. Težka pot je bila zanj, ko je moral nesti v Gretino hišico sporočilo, da je Rika izključena iz igre.

Kako lep je bil svet — in kako grdi judje! Drevje je bilo pokrito z ivjem, srebrni prah se je lesketal na temnih vejah. Zimsko solnce je vžgalo v čistih oknih lične hišice zlate plamene in v topli, svetli sobici so se vrtela kolesa marljivih predic. Župnika je zbolelo srce: ta tihi mir naj razdere?

Rikine oči so zažarele, ko je vstopil župnik. Šla mu je naproti in se lepo priklonila. »Ah, kako je lepo to, gospod župnik. Kmalu se bodo začele skušnje za igro, kaj ne? Kako se veselim! Kar vriskala bi! In vlogo nadangela! To bom dobro naredila! Postavila se bom tako pred raj — zavijtelja tako z ognjenim mečem! Peruti imam že izgotovljene — kot srebro se blestijo!«

Župnik je bil nekoliko v zadregi. Mignil je Greti, na igre ven. Nato je prijel Riko za roke in rekel: »Glej, Rika, včasih pride v življenju drugače, kot človek misli. Človek mora biti močan in prenašati neprijetnosti —«

Rika se je nenadoma dvignila, njene oči so nepremično zrle v župnika, prestrašeno in vprašujoče. »Kaj — kaj se je zgodilo? Povejte mi, gospod župnik, povejte!...«

»Da, Rika, povedal ti bom. A ostati moraš čisto mirna, veš! Glej, ljudje so nekoliko uporni, posebno pri Sv. Mihaelu. Bodejo kot trnje. Saj sama veš!«

»Da, da, gospod župnik, prav dobro vem to. Toda... kako je z igro?...«

»Da, glej, Rika — ne smeš se ustrašiti, otrok! — ljudje so pač taki! Krivični so in to sem jim tudi povedal. A nič ne pomaga, imajo trde glave. In glej, Rika, sklenili so, da mora nadangela igrati neka druga...«

Rika je zakričala. Vsa kri je izginila z njenega obraza. »Gospod župnik, povejte kar naravnost: ljudje me ne marajo. Izvrgli so me, izobčili...«

Župnik je priklimal. »Uboga Rika! Ljubi otrok!« Iztrgala je svoje roke iz župnikovih in jih dvignila kvišku. »Sedaj je konec... vsega!« je zastokala. Opotekujoč se je šla iz sobe in se zaprla v svojo izbo. V njej se je zrušil svet.

Greta je prihitela. »Kaj se je zgodilo, gospod župnik?«

»Nekaj hudega, mati Greta! Ubogemu otroku so zastrupili življenje.« In povedal ji je vse.

Medtem pa je ležala Rika v svoji izbi na kolenih in vila roke. Pred njo je ležalo belo, angelsko oblačilo z latom obrobljeno in peruti iz snežnobele volne. Poleg tega pisani pas — vse je izgotovila sama v tihih, zimskih večerih. In vse zaman! Zaničevana je bila, izvržena za vselej! Njeni prsti so se zagreblili v bele gube obleke in zajčala je od bolesti.

Tam na postelji je ležal obroček iz zlatega papirja, ki naj bi krasil njeno čelo. Trudno se je dvignila, da bi ga zgrabila in raztrgala. Toda kolena so ji odpovedala in z zamolklim krikom se je zgrudila in pokopala pod seboj obleko in pas, peruti in obroček.

Solnce je gledalo skozi okno. Svetli žarki so vžgali zlat blesk v gostih deklčinah laseh; noben pa ni našel poti v to raztrgano, smrtno ranjeno srce!

Novo leto je prineslo župniku novih skrbi. Radi tožbe, ki jo je vložil proti njemu državni pravdnik, je prišlo pred sodnijo do razprave. Vršilo se je neskončno veliko zasliševanje in preiskave, dokler ni bila izrečena sodba. Kljub sijajnemu zagovornikovemu govoru je bil župnik Brunner spoznan krivim in obsojen na eno leto ječe radi motenja javnega miru in reda, radi različnih izzivalnih člankov v časopisu in neizmerno ostre brošure, radi ponovnega prestopka kancelarparafrata in radi upora proti vladi. V teku osmih dni je moral nastopiti kazen.

Poročilo o župnikovi obsodbi se je kakor blisk razširilo po vsej vasi. Mnogo ljudi si je že pridobil in vedeli so, kako dober je z njimi. Vsi so hoteli k župnišču, župan na čelu mož. »Tega ne trpimo!« je zaklical. »Ne pustimo našega župnika, da bi šel. Le pridejo naj ponj, vsa vas se bo dvignila proti orožnikom!«

Župnik jim je stisnil roke: udanost ga je zelo globoko ganila in mu pokazala, da njegovo delovanje ni bilo brez sadu. »Hvala vam,« je rekel. »Toda ne govorite mi o nasilju, to bi prineslo Sv. Mihaelu samo novo nesrečo in bedo. Uklanjam se moči. Kot vojščak Kristusov hočem trpeti — zato grem prestovoljno v pregnanstvo. Prosim vas pa, vtisnite si v srce, kar se mvas učil: »Bodite zvesti v veri in složni v ljubeznih!«

Ljudje so ihteli in stiskali župniku roko.

Določene dne po sv. maši je zapustil župnik Brunner Sv. Mihael. Bilo mu je neizrečeno težko, a moralo je biti tako. Vrgel se je pred oltar: »Zbogom, ti tiho svetišče! Sveti oltarji, zbogom! Zbogom zvonovi in ve, slovesne orgle! In ti, o večna luč!«

Blagoslovil je ihtečo občino. »Zbogom otroci, zbogom!...«

Glas mu je odpovedal. Otroci so planili k njemu, se oklenili njegovih rok, mu jih poljubovali — tedaj mu je skoraj počilo srce od bolesti. Ni pričakoval toliko ljubezni in zvestobe. Celo robati možje so jokali. »Zbogom, Sv. Mihael! Zbogom!...«

Osmo poglavje.

Minili so tedni, meseci... in Mihael Brunner se je vrnil v svojo majhno, tiho vas. Nobene besedice ni povedal, koliko bolesti in tuge, hrepenjenja in skrbi je pretrpel. Toda njegovi osiveli lasje so pričali o tistem trpljenju...

Sedaj je bil prost. Med radostjo svojih župljanov se je vrnil v vas. Šele zdaj je videl, kako se mu je priljubil Sv. Mihael. Toda mnogo skrbi in neprilike je našel v svoji župniji. In kar je še hujše: nevera, surovost, sovraštvo in prepiri so se šopirili med ljudmi.

V župnišču je bilo skoraj pravtako tiho in samotno kot v celici, v kateri je bil zaprt vse leto; to je župnika bolelo ter ga spominjalo na težki čas, ki ga je imel za seboj. Rad bi imel kaj veselja, rad bi

Mrtvi zasluži 30.000 dolarjev na dan. Slavn ameriški filmski igralec Rudolf Valentino je kakor znano pred kratkim umrl. Kako je bil pri kinoobiskovalcih priljubljen, smo slišali celo pri poletni poroti obravnavi v Ljubljani. Celo v prostovoljno smrt so se prenapela ženske oboževalke tega igralca, ko so zvedele, da ga ni več med živimi. Da je zapustil veliko premoženje, je razumljivo, toda da se po smrti prejema njegovih visoki tantijeme za njegove filme in sicer ogromne svote, to pa ni vsakemu znano. V desetih dneh je njegov brat prejel od kino družbe 300.000 dolarjev za predvajanje enega njegovih zadnjih filmov, torej 30.000 na dan.

Okoli Atlantskega oceana. Dva Francoza se pripravljata, da bosta letela iz Francije v Južno Ameriko, od tam čez gorovje Ande na obalo Velikega oceana, ob tej obali proti severu do mesta San Francisco, od tam čez Zedinjene države do Atlantskega oceana (New York) in nato čez Atlantski ocean nazaj na Francosko. Vsa pot bi bila dolga 40.000 kilometrov, torej toliko, kolikor meri ves zemeljski obseg. Je pa še polno drugih podobnih načrtov, angleških, ameriških, francoskih in italijanskih. In vsak dan beremo nova imena; ni še eno pozabljeno, že se pojavi drugo.

Hitrost ptičjega leta. Za hitrost ptičjega leta je v veliki meri merodajna moč vetra, če leti ptica z njim ali proti njemu. Zanesljive podatke so dali golobi pismo-nosi, in so ugotovili, da letijo na uro povprečno 65 do 69 kilometrov. Nemški profesor Thienemann je določil tudi hitrost sledečih ptičjih vrst: vrane preletijo na uro 50 do 62 kilometrov, škorci 74, sokol 60, škinkovec 53, čížek 56. Če leti vrana 10 ur zaporedoma, napravi torej 500 km dolgo pot, petkrat iz Ljubljane v Zagreb.

Plavanje v šolah obvezno. Švedska je določila z dolgo morskobalo. Lani je utonilo na Švedskem 340 oseb. Da temu odpravijo, so sedaj vpeljali na Švedskem plavanje kot obvez. predmet v šolah. Še več: Kdor v plavanju ne zdeli, ga ne pripustijo k drugim skušnjam. Tudi odrasli se morajo učiti plavanja. Državnim uradnikom so dali določeno rok, do katerega se morajo plavanja naučiti.

Pri fotografu. Fotograf: »Ali hočeš prsno sliko?« — »Ne, glava naj bo tudi gori.«

slušal vesel smeh iz nedolžnih otroških ust. To bi bilo kakor svež studenec, iz katerega pije žejen človek. Gospa Barbara je uganila župnikove misli. Nekoč dne je pripeljala ljubkega fantička v njegovo sobo.

»Tega nam je podarilo nebo,« je rekla. »Dosedanja rednica je bolna in ne more več oskrbovati dečka. Če gospod župnik dovoli, bi našla za fantička toplo gnezdece v svoji sobi.«

Župnik je smehljaje pogledal malega fantička z modrimi očmi in svelimi kodrastimi lasmi. »To je torej Rabenhauzov sinček? Srčkan, mal fantek! Hočeš ostati tu, ti mali možiček?«

Deček je stegnil roke proti župniku in zajeceljal na svoj otroški način, da je zaplulo v župniku veselje. Vzel je otroka v naročje in ga pobožal po svetlih lasih. »Dobro ti bo pri nas.« Obrnil se je k gospi Barbari in nadaljeval: »No, sedaj pa imamo skrb, zakaj skibi bodo, gospa Barbara.«

»O — nič ne dela je rekla s smehljajom in obrazom. »Veselimo se. To bo solnčni žarek hiši in solnčnega žarka potrebujemo.«

Župnik je položil dečka na tla in mu blagoslovil je položil roko na glavo.

Z dočkom je prišlo veselje v tiho župnišče. Njegov veseli smeh je odmeval po resnih prostorih, svež in pristen kakor veselo plitje žvrgolenje in petje škrančkov. Ni mogoče povedati, koliko solnca je prinesla sirca v hišo in srca. Dal je mnogo več, kot je dobil: prinesel je srce in blagoslov — — —

V skrbih in delu se je bližalo poltje. V začetku junija se je nenadoma pojavil Kamenski grof Hugo na gradu svojih očetov, katerega se je več let ogibal. Z njim je bila čudovito lepa ženska. Ljudje, ki so jo videli, so bili omamijeni od njenega pogleda.

Veselo življenje se je začelo na gradu. Podnevi je delal mladi par dolge izlete v dolino ali v gore, ponoči pa je zagorelo za visokimi okni tisoč sveč. Petje in šumna plesna godba je odmevala v tiho noč.

Vasi se je grof ogibal in cerkve ni nikdar prostopil. Cel svet je ležal med bogatim grofovskim gradom in med vasio, ki je bila vedno ubožnejša. Ljudje bi sedaj radi delali v kamnolomih, zato so poslali župana k župniku, da bi še enkrat govoril z grofom. »Mogoče bo sedaj rajši odpustil,« je rekel župan. »Mlado, lepo ženo je pripeljal s seboj in je zelo srečen. Ženske imajo mehkeše srce kot moški; gotovo ima sočutje z nami. Videl sem jo, lepa je kot angel.«

»Da bi le bila tudi dobra kot angel!« je rekel župnik. »Preizkusil bom še enkrat in šel v grad. Bog daj, da bi se mi posrečilo omehčati srca in ustvariti mir.«

Naslednjega dne, predno se je odpravil v grad, mu je prinesel sel pismo škofijskega ordinariata. Škof je pisal: Kljub moralnim zakonom in na kljub svojemu stanu in vsem cerkvenim zapovedim, je vzel grof Hugo k sebi neko potujočo umetnico, slavno pevko in živi z njo kot z zakonito ženo. A nista poročena niti pred Bogom, niti pred ljudmi. Prosim vas torej, da greste k grofu ter ga z ljubeznijo in milobo opomnite na njegovo dolžnost kot kristjana in človeka, kot potomca starega plemiškega rodu, da se v cerkvi pred oltarjem poroči in tako popravi prestopok, ki ga je napravil. Plemič je in gotovo še ni pozabil izreka svojega stanu: Noblesse oblige!«

* Plemstvo nalaga dolžnosti.

Teško nalogo mu je naložil škof; toda župnik Brunner jo je vzel rade in šel v grad. V veliki, temni sobi, opremljeni s težkim hrastovim pohištvo, ga je sprejel grof, vljudno, toda mrzlo. Kot posmeh mu je zaigralo okoli ustnic, ko je rekel: »No — kaj zvonijo zvonovi pri Sv. Mihaelu? ... Nevihto?«

»Mir oznanjajo! Moj škof me pošilja —« Grofove oči so se zasvetile. Vzravnaval se je, kot bi se pripravil za boj.

»Prihajam kot božji služabnik,« je nadaljeval župnik, »in bi rad prinesel mir.«

»Mir! To je cenena beseda. To mi ne zadortuje. Več potrebujem in našel sem: ta prebiva več kot mir — pri meni prebiva srce, največja srca na svetu.« Župnik je zmajal z glavo. »Kako more biti človek srečen, če prekorači zakone pravosti in božje zapovedi ter živi z Bogom in svetom v prepiru!«

Grof se je vzravnaval, njegove oči so se blesketale. »Govorite brez ovinkov, gospod župnik. Povejte mi kratko in jasno: kaj hočete?«

»Zakon je svet zakrament.«

Grof je zaškrilpal z zobmi. »To torej! Moj zakon! V tem oziru imam svoje lastno prepričanje. Če dva človeka, ki se ljubita, loči ograja rodu in pa smešni zakoni starega, trahnelega svetovnega naziranja, imata pravico, da to ograjo podereta in sledita klicu svojega srca. Prva in najsvetejša pravica je pravica srca.«

»Višje kot ta pravica stoji božja zapoved, ki zapoveduje, da mora srčno zvezo blagosloviti Cerkev. Šele to da tej zvezi pravo posvečenje, sveto plemstvo. Gospod grof, prosim vas: stopite pred oltar, da bom lahko sporočil škofu veselo novico: grofu Hugonu Kamenskemu in njegovi ženi sem rodelil zakrament svetega zakona. Če tega ne storite, vem ukazuje Cerkev, da se ločite od te ženske. Na tak zakon ne more priti blagoslov.«

»Drugačnega mnenja sem o tej stvari jaz. Svobodnemisljeni duh sem in bivam na višinah življenja ... Mahni zakoni ljudi se me ne tičejo. Strgal sem verigo morale majhnih ljudi in vam jo vržem pred noge.«

»In pohujšanje, ki ga dajete? Nemir v lastnih prsih? Lastni očitki vesti?«

»Ne čutim nih ... Tako hočem živeti. Ljubezen je blagoslov! Najino zvezo, več ne potrebujem. Vsled te ljubezni sva mož in žena.«

»In morala? Postava? ...«

»Združitev duš je višja postava kot stare, mrtve zapovedi.«

Predno je megel župnik na to odcoveriti, je zašumel zastor in na pragu se je pojavila ženska, ženska kraljevska, zmagovite lepote. S temnim pogledom je premerila župnika, stekla k grofu in se mu ovila okoli rok.

»Ljubček,« je šenetala, »kaj hoče duhovnik?«

»Blagosloviti najino zvezo — ali pa naju ločiti!« Lepa ženska se je vzravnela kakor jezna kača.

Njene bele roke so se ovile grofa, njeni pogledi, njeni usta, njen smehljaj, vse neno telo je vabi! in proči! ljubozni. »Ne,« je zakričala, »ne bo našu ločil! Nihče naju ne bo ločil! In njegovega blagoslova ne potrebujemo. Tisočkrat več imava: imava najino ljubezen!«

»Gospod grof,« je govoril župnik v največjem strahu, zakaj čutil je, da mu je ta ženska iztrgala grofovo držo. »Gospod grof, Cerkev vas pričakuje! Škof vas kliče! ...«

»Preč!« je kričala ženska. »Ven! Midva imava najino ljubezen!«

Avtomobil. Angleški avtomobilist Seagrave gradi avtomobil, ki bo imel 2 motorja in 100 konjskih sil. Avtomobil, ki drži mirno nas, ima 20 do 80 konjskih sil. To je avto Dirkal bo na vo lahko 350 km. Seveda to to mogoče samo na gozovih krajih; menja je samo na polotoku Florida v Ameriki taka cesta, da bo motel ta avtomobil po nji voziti.

Večje gorje. »Ali je kaj bolj pustega kakor ženska, ki zna kuhati, pa noče?« — »O ja, to je ženska, ki ne zna kuhati, pa venderle kuha.«

Kitajci pri papirju. Tri dni je sprejel papir v avdienci bogatega Kitajca Pahonga. Ta Kitajec je katolik in eden najpremočnejših mož v nekakega kraljestva; tako imenujejo Kitajci svojo državo. Po vsem Kitajskem je znan Pahong po svojem dobrem srcu in svojih obilnih posestvih je del zgraditi vse po našol, bolnišnice in sirotišnice in vzdržuje vse to s lastnimi sredstvi.

Za odpuščene kaznjence. V Leningradu so za odpuščene kaznjence, ki so poklice izgubili, ustanovili nočno zavetišče; tam so lahko toliko časa, da dobijo zopet delo. To je prva taka ustanova v Sovjetski Rusiji.

Amerikanci v Evropi. Angličani so začeli v evropsko propagando, da bi pritegnili letos kulturno mogoče veliko ameriških izletnikov na Anglijo. Propaganda je imela že doslej velik uspeh. Polet 100.000 izletnikov, ki bodo kot vsako leto prišli na Angleško tudi leta, je naznanilo 14.000 Amerikancev tudi posebnih letih, na 13 posebnih parnikih. To bo največji evropski vpad Amerikancev v Evropo.

Izrabljaje vulkanitne moči. V Ameriki je prodaval italijanski strobojnik Brazzari o izrabljanju vulkanitnih izbruhov za proizvodnjo električne sile. Zlasti je našel na Etno. Ta ognjenik ima po njegovih računih toliko energije v sebi, da bi lahko električno gonil vse železnice Italije, Francije, Nemčije in Avstrije. Že danes daje Etna energijo za obratovanje v manjših električnih železnice v Južni Italiji.

Ne več govorjenja. Na Danskem so odpravili besedni gospodičina in se na uradnih listinah rabi samo naslov gospa, tudi na dotika dama ni še poročena.

Kdor v nedeljo 23. t. m. ostane doma, je sam kriv, da bodo deželni zbori postali centralistični biriči in davčni eksekutorji.

Vrtnar zaleti dečka na jablani ter ga vpraša, kaj dela gori. »O nič, par jabolok je padlo dol, jih pa hočem zopet nazaj pridobiti.«

Meh za smeh.

Okrožni zdravnik: »Gospod tajnik, prosim za spise o pasji steklini v Mostah.«

Tajnik: »Pasjo steklino ima tamle moj kolega, jaz imam le kugo na parklji in gobcu.«

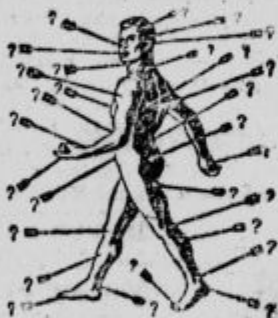
Kaplar: »Vi, Murilovič, vi govorite, kakor da bi bili že pri zidavi babilonskega stolpa, pa malto nosili.«

»Jutri zvečer pride k nam gospod Glavan, kateri se zate tako zelo zanima. Kaj mu boš pa zaigrala na glasovir?«
Hčerka: »Luna sije.« Mati: »Za božjo voljo, kaj pa misliš, on je plešast.«

Mati: »Pa zelo slabo izgledaš.« Sin: »Ni čuda. Moja žena si sedaj plesno obleko pritrjuje od mojih ust.«

»Moja žena je strašansko radovedna.«
»Moja pa prav nič. Se nikoli me ni vprašala, kje vzamem denar za njene obleke.«

Človek brez spanja

je obžalovanja vreden. Vsakdanje negovanje celotnega telesa s Fellerjevim blagodišnim »Elsalfluidom« poveča odpornost, prinese trdno spanje, varuje zdravje in s tem vzbuja samozaupanje in življenjsko radost. — Fellerjev Elsalfluid je ono bolečino oblaščujoče domače sredstvo in kosmetikum, katero so že naši očeti in dedje najraje uporabljali odznanj in znotraj pri vsakovrstnih bolečinah. — Za zunanjo in znotraj močnejši in izdatnejši kot francosko žganje.

Zahtevajte za poizkus povsod izrečno Fellerjev pravi blagodišni Elsalfluid v po zlatih steklenicah po 6 Din, v dvojnih steklenicah po 9 Din, ali specialnih steklenicah po 26 Din. — Po pošti pridete cenješe, čim več se naroči nakupov, z zavojnico in poštino stane.

3 poizkus, ali 6 dvoj, ali 2 specialni stekli, 61" — Din 27
27 " " 18 " " 6 " " 133" —
54 " " 36 " " 12 " " 258" —

Naročila nasloviti razločno takole:

EUGEN V. PELLER, lekarna v Stubli Donji, Elsaltrg br. 16, Hrvatska.

Profesor na vlaku: »Prosim prostor zame, gospod sprevodnik.« »Kateri razred pa imate.« »Šesti razred.«

»Gospod doktor, ne vem, kaj naj to pomeni, moj mož v spanju govori.« »Ah le pustite mu to, najbrže da po dnevi ne pride do besede.«

A: »Jaz lahko vzdignem dvesto kilogramov in še več.« B: »Jaz pa z eno roko cel železniški vlak ustavim.« A: »Kdo vam bo le verjel tako laž.« B: »Zakaj pa ne. Sem namreč železniški strojevodja.«

Dama kmetu: »Lani je bil tu pri vas na letovišču tudi moj brat, ki je slikar. Ali je slikal z oljem ali vodo?« Kmet: »Največkrat z zavihanimi rokavi.«

A: »Kaj? Žena ti je ušla s tvojim najboljšim prijateljem?«

B: »Niti vedel nisem, da je tako dober prijatelj.«

Hčerka je bila v mestu in mati jo je prišla obiskat. Ko jo na kolodvoru zagleda, da je na kratko pristrižena zakliče: »Zakaj pa mi nisi pisala, da si imela tifus?«

»Moj oče ima lesno trgovino.« »Na debelo?« »Ne, na drobno, užgalice prodaja.«

Sestletni Mirko je stricu voščil god. Stric se je tega zveselil ter privlekel iz žepa enega »kovača« in novce za dva dinarja. Vedeti je hotel, če mali že pozna denar ter ga vpraša, katerega izmed teh dveh bi imel raje. Mirko pokaže na dva dinarja, potem pa na »kovača«, ter pravi »zavili«.

Francoska linija

Cie. Cie. Transatlantique

Havre-Newyork, samo 5 1/2 dni čez morje.

Cie. Chargeurs Réunis, Sud Atlantique in Transport Maritimes

za severno in južno Ameriko z brzoparniki, ki vozijo vsak deden iz Havre, Bordeaux in Marzila v Argentino, Kanado in Avstralijo.

Vsa pojasnila daje zastopnik

IVAN KRAKER

Ljubljana

Kolodvorska ulica 35.

Nekdo je pripovedoval o mestu Zagrebu, kako je veliko in pristavi: »Pokopališče ima o tam tako daleč zunaj mesta, da pogreb ni prav nobena zabava.«

Mama, jaz bi tudi rada revežem kaj dala. Lepo od tebe. Ako se cel teden odrečeš sladkorju, ti bom v nedeljo dala toliko kolikor boš s tem prihranila.«

Mama, zakaj pa mora biti ravno sladkor, ali ne gre tudi z milom?«

Neki zelo vnet član konsumskega društva je strogo naročal doma, da gotovo ne kupujejo nobene reči drugje kot pa v konsumu. O tem je vedel tudi njegov šestletni Francek. Ko je Francek nekega dne prišel iz šole, se je v postelji glasil mali bratec: »Od kod pa ga imate?« vpraša radovedno. »Povedo mu, da ga je žena prinesla.« »No,« pravi nato, »to bo danes lepa, ko pridejo oče domov, ko zvedo, da ga niste v konsumu kupili.«

Kar nič ne zraste tale vaš Lojzek, prav premajhen je za ta leta.«

»Teste, naš Lojzek je navihlan, zrastel bo šele, ko bo blago ceneje.«

Toda to je pa že od sile, kako ste se zredi i. Pri vas človek ne ve, kje se podbradek neha in kje trebuh prične.«

Ona: Ti, ali se ti ne zdi, da je ta komik prav zelo dolgočasen, niti enkrat se še nisem mogla zasmejati. Tako noben človek ne vidi mojih novih zlatih plombiranih zob. Čemu le hodiva v gledališče?«

Prav lepa hvala ti, dragi moj. Ponošen sem na to, da me je potegnil iz vode in mi tako rešil življenje moj učenec. Jutri bom celemu razredu povedal o tvojem plemenitem dejanju.«

»Bolje da ne, gospod, sicer me bodo sošolci natepli.«

»Zakaj pa stojiš vedno pod mojim oknom?« »Veste stric, oče so rekli, da vi pri vsaki priliki denar skozi okno ven metete.«

Mati so Janezku po mnogem prigovarjanju končno umili obraz. »Zdaj pa še roke daj sem.« »Oh mati, te bom pa kar v žep vtaknil, pa se ne bodo videle.«

Oče in sin sta prišla nadelana domov. Mati je stala na pragu ter vpraša: »Ali ti vlečeš očeta, ali oče tebe?«

Kdor ima revmatizem, večkratni glavobol, zobobol, omotico, prehlad v nosu, grlu ali prsih, naj poizkusi in z uspehom bo zadovoljen.

„ALGO“ proti revmatizmu.

»Alga« je zdravilo, brez katerega ne bi smela biti nobena družina. »Alga« je lek, ki vam more večkrat koristiti. Vsaki steklenici je priloženo točno navodilo.

4 steklenice s poštino in zavojem	77 Din
8 steklenic " " " "	131 "
14 " " " "	205 "
25 " " " "	320 "

Adresa za naročila

Laboratorij „ALGA“, Sušak 4.

Da je »Alga« izborno zdravilo, se boste prepričali, ako prečitate nižje navedeno zahvalo:

Velečeni gospod! Zlatar.
Naročila sem nekoliko steklenic »Alge« samo da preizkusim to zdravilo. Ker je dobro, sem vam za to hvalnica in proxim še za šest steklenic.
S pozdravom Terezija Brlić.

G. lekarnar! Doč. Statina (Gradačac, Bosna).
Prosim Vas, da mi pošljete 12 steklenic »Alge«. Dobil sem to zdravilo od prijatelja in se prepričal, da dobro učinkuje. Ivo Zubak.

Spoštovani gospod lekarnar! Tuzla.
Ker je »Alga«, ki sem jo prej naročil, imela zelo dober uspeh, Vas proxim, da mi takoj po pošti, priporočeno, pošljete iznova šest steklenic.
Spoštovanjem Josip Francić.

Otvorilno naznanilo!

Naši specialni izdelki so: bakreni brzoparilni kotli, kotli za žganjakuho in za m.e.urne itd. Prevzeli bomo vsakovrstna popravila. V zalogi imamo vse rezervne dele za petrolejske plinske svetilke ter prevzamamo popravila svetilk. Informacije in proračuni brezplačno.

Uj. d. sp. rač. st. obč. st. d. smo otvorili
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41
dejavno za izdelovanje kle. arskih in bakreno-
kotiarskih potrebščin pod firmo

Josip Olorepec
d. z o. z.

Javna zahvala.

Vsled tragične smrti mojega nepozabnega so-
proga JURJA NAGLIČA, mizarskega mojstra v
Zg. Belu, izražam tem potom zavarovalni zadrugi
»CROATIA«, pri kateri je bil umrl šele leto dni
zavarovan, javno zahvalo, ker mi je imenovana
zavarovalnica najkulantneje izplačala zavarovano
vso.

V Zg. Belu, dne 13. januarja 1927.

Franciška Naglič s. r.

V sedanjih težkih časih

vsakdo pazi, da kupi dobro in poceni. Preden se
odločite za nakup izdelane moške, fantovske
ali deške obleke, kakor tudi črškega in an. črškega
blaga, obrnite se zaupno na solidno trdiko

Josip Ivančič, Ljubljana, Šoltenbur-
gova ul. 1 (dvor., levo).

PRIPOROČAM VELIKO ZALOGO

modrocev

vsake vrste mreže, divane. Velika izbira žimz in
afrika vedno v zalogi in najceneje prodaja

RUDOLF SEVER, Ljubljana

Marija trg št. 2 — naspr. frančiškanske cerkve.

Samo do 31. januarja.

Samo do 31. januarja.

Inventurna razprodaja manufakturnega blaga

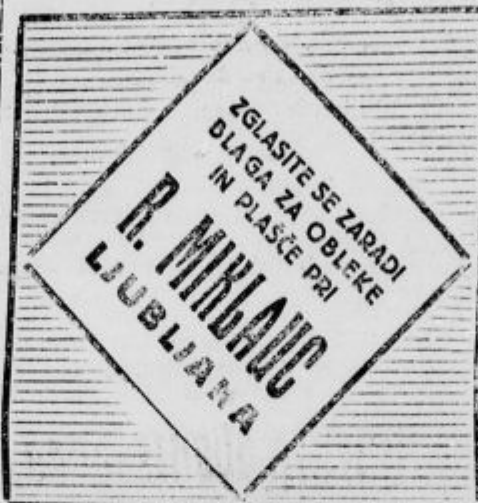
Pri nekaterih blagovih do 50% popusta

Josip Šilbar, Ljubljana

Starl trg št. 21. poleg Zalaznika.

Dramatična društva in vsi del. igralci, nabavite si
ILUSTRIRANO »LEFO MASKO« II. izd.
Učna metoda maskiranja na podlagi slik in skic
v raznih barvah. Cena izvodu 40 Din. — Založba
E. NAVINSEK, Ljubljana. 7921

Kmečko dekle pridno, se sprejme za do-
mača in poljska dela. Pla-
ča po dogovoru. — D. avlje 51 — p. Ljubljani.

Prvovrstnega Viničarja

z najmanj štirimi delovnimi močmi sprej-
me Direkcija srednje vinarske in sadar-
ske šole v Mariboru za svoje tik Mari-
bora ležeče in 50 orafov obsegajoče po-
sestvo Grajski log. — Plemenite ponudbe z
vsemi potrebnimi podatki do 15. febr. t. l.

NEVESTE! Preden si nabavite OPREMO
(balo), ogledajte si v trgovini

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA :: Stritarjeva ulica št. 5
krasno izbiri svile, volnenega blaga, gradla, si-
fona, kontinir, cvilha, brisač itd.

Žimo, perje in puh vseh vrst vedno v zalogi.

»Kaj paje to vendar, Katl, zopet ste ta-
ko pozno vstali.« »Gospa, jaz sama ne vem,
do kod to prihaja. Najbrže prepočasni spim.«

Preklic. Podpisana preklicujem vse žaljivke,
s katerimi sem žalila gosp. Tihelj
Franca iz Kleč. Da je odstopil od tožbe, se mu
zahvaljujem. Podberček Justina, Podgrad 22.

Dekla pridna, ki je vajena kmečkega dela, se
teko sprejme proti dobri plači. Jer. ef
KLEMENC, Zgornja šiška 12 pri Ljubljani. 344

Izjava. Podpisani Alojz Žerovec, posesta v
Predtrgu, preklicujem s tem vse za-
livo besede, katere sem govoril v pisanosti proti
Mariji Golmajer in Ani Pretner, obe iz Predtrga
št. 1 ter izjavljam, da so iste neresnične.

ALOJZIJ ŽEROVEC, Predtrg 2.

Bolezen želodca?

Dvor. svetnik dr. med. Arthur Ritter von Bieka,
Wien, piše: »Imel sem preveč kisline v želodcu.
Sedaj že nad tri tedne, odkar jemljem

„Venecin“

ne potrebujem več natriumbikarbonata, katerega
sem jemal skozi več let. — Z »VENECINOM« se
dosežejo čudoviti rezultati v zdravljenju želodčnih
in črevesnih bolezni, o čemur je pisano v obširni
brošuri, ki jo vsakemu brezplačno pošljemo. —
»VENECIN« se dobiva v vsaki lekarni in dro-
geriji, steklenica po 50 Din v Zagrebu, a po 35 Din
tudi v Ljubljani. — Glavno skladišče za S. S.
Cosmechemia k. d., Zagreb, Račkova 7a.

Za svetlo, brinovo olje (brez gošče in vo-
pristno de) pačam 100 D
za kilogram. Pri veliki množini dražje. — M.
KLAMMER, Dolenja vas pri Raketu, p. Cerknica.

Edino najboljši **šivalni stroj in nolesa**
za rodbino, obrt in industrijo so to

Jos. Petelinca

Grizner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno.

Večletna garancija.

Najuspešnejše sredstvo za rezo domače živine
je brezdomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače.
poslovno glavne živine. Jasen dokaz neprecenljive
vrednosti Mastina se brezštevilna zahvalna pisma
Cena 5 skat 46 Din. 10 skat 80 Din LEKARNA
TRNKOCZY (izrav. rotovžja), Ljubljana, Mestni trg 4

V VSAKO HISO »DOMOLJUBA«

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Račun poštnega človeka urada za Slovenijo
št. 11.54

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzslav.: Gospobanka.

v lastni palači (vis a vis hotela »Union«).

Podružnice: Celje, Diakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, izdaja dirka vrednostne papirje, daje v naem sekleno širambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tue valute in devize sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.
Prodaja srečk Državne razredne loterije.

Izvajatelj: Dr. Frane Kulovec.

1

Urednik: Frane Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čed.